

II. Lærere og andre videnskabelige Tjenestemænd samt Censorer.

a. Afgang og Udnævnelser m. v.

Oversigt for Aaret 1937—38.

Det teologiske Fakultet.

Efter Andragende fra Fakultetet stilledes der under 30. Juni 1938 et Beløb af 500 Kr. til Raadighed af Universitetets Konto 7. Vederlag een Gang for alle som supplerende Honorar til Assistent ved Universitetets teologiske Laboratorium, Dr. theol. Johannes Munck for Afholdelse af Skriveøvelser med de teologiske Studerende i Foraarssemestret 1938 (J. Nr. 174/38).

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

Professor i Retsvidenskab Dr. jur. Axel Møller afgik ved Døden den 6. November 1937. Han var Universitetslærer fra 1914 til sin Død.

Ekstraordinær Professor i Retsvidenskabens Historie, Dr. jur. Frantz Dahl afgik ved Døden den 21. December 1937. Han var Universitetslærer fra 1919 til sin Død.

Under 19. Maj 1938 blev Docent, Dr. jur. Alf Ross udnævnt til Professor i Retsvidenskab ved Universitetet fra den 1. Maj 1938, se nedenfor Side 40.

Under 6. August 1938 blev Lektor, cand. jur. Stig Juul udnævnt til Docent i Retsvidenskab ved Universitetet, se nedenfor Side 43.

Under 23. Februar 1938 blev der meddelt Overretssagfører O. K. Magnussen Fornyelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Februar 1935 at regne af hans Beskikkelse som Lektor ved Universitetets juridiske Laboratorium (J. Nr. 132/38).

Under 13. September 1938 bifaldt Ministeriet efter Indstilling fra Fakultetet, at Docent i Retsvidenskab ved Aarhus Universitet, Dr. jur. Knud Illum og Fuldmægtig i Justitsministeriet, Dr. jur. C. Popp-Madsen var blevet antagne som Eksaminatorsuppleanter ved den juridiske Embedseksamen Sommeren 1938 (J. Nr. 223/38).

Docent i Statsvidenskab, Dr. polit. Carl Iversen ansattes fra 1. August 1937 tillige som Docent i Erhvervsøkonomi ved den handelsvidenskabelige Lærestalt (J. Nr. 373/37).

Cand. polit. Thorkil Kristensens Ansættelse som Assistent ved det økonomisk-statistiske Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1938 at regne. Samtidig meddeltes der ham Orlov fra Stillingen for Tiden 1. Februar—31. August 1938 saaledes, at det til Stillingen knyttede Honorar for det nævnte Tidsrum anvistes til Udbetaling til en Vikar (J. Nr. 122 a/38).

Det lægevidenskabelige Fakultet.

Forhv. Professor i Hud- og Kønssygdomme, Dr. med. C. Rasch afgik ved Døden den 6. Juli 1938. Han var Universitetslærer fra 1906 til 1931.

Under 13. Oktober 1937 blev Overlæge ved Sindssygehospitalet ved Vordingborg, Dr. med. H. Helweg udnævnt til Professor i Psykiatri ved Universitetet og Overlæge ved Rigshospitalets psykiatriske Afdeling fra den 1. November 1937 at regne, se nedenfor Side 45.

Under 18. Maj 1937 blev der meddelt Professor i Farmakologi, Dr. med. J. C. Bock Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. Januar 1938 at regne (J. Nr. 253/37).

Under 4. Oktober 1937 blev Amanuensis ved Universitetet, Dr. med. Knud Ove Møller udnævnt til Professor i Farmakologi ved Universitetet fra den 1. Februar 1938 at regne, se nedenfor Side 52.

Under 19. April 1937 blev der meddelt Professor i Neurologi, Dr. med. Viggo Christiansen Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. Januar 1938 at regne (J. Nr. 186/37).

Under 8. August 1938 blev 1. Reservelæge ved Kommunehospitalets neurologiske Afdeling, Dr. med. Mogens Fog udnævnt til Professor i Neurologi ved Universitetet og Overlæge ved Rigshospitalets Afdeling for Nerve- og neurokirurgiske Sygdomme fra den 1. August 1938 at regne, se nedenfor Side 54.

Paa Normeringsloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg A., Sp. 4229 blev der tillagt Professor, Dr. med. Erik Rydberg Lønningsanciennitet fra den 1. September 1935 med tilbagevirkende Kraft fra samme Dato samt Pensionsanciennitet i Henhold til Tjenestemandslovens § 55 fra den 1. December 1933 (J. Nr. 247/38).

Paa Normeringsloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg A., Sp. 4228 blev der tillagt Professor, Dr. med. Henning Rønne Pensionsanciennitet fra den 1. August 1927 (J. Nr. 466/37).

Paa Normeringsloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg A., Sp. 4228—29 blev der tillagt Professor, Dr. med. S. Kjærgaard Pensionsanciennitet fra den 1. April 1925 (J. Nr. 468/37).

Under 21. April 1938 ansatte Ministeriet Dr. med. Tage Kemp som Leder af Universitetets nye Institut for human Arvebiologi og Eugenik fra den 1. April 1938 at regne med Pligt til at deltage i Uni-

versitetets Undervisning i Arvelighedslære. Det nærmere angaaende denne Stillings og det nye Instituts Oprettelse vil blive meddelt i Universitetets Aarbog for 1938—39 (J. Nr. 169/35).

Paa Finansloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38 Tillæg A., Sp. 1617—18 fornyedes den under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. tidligere givne Bevilling paa 1500 Kr. aarlig til et Lektorat i Parasitologi og medicinsk Bakteriologi for Dr. med. Vilh. Jensen (J. Nr. 312/37).

Under 23. Maj 1938 blev der meddelt Amanuensis ved Universitetet, Dr. med. Harald Okkels Beskikkelse som Lektor i Anatomi ved Universitetet for Tiden 1. Maj 1938 til 31. Marts 1941, se nedenfor Side 62. I Forbindelse hermed bifaldt Ministeriet, at Dr. Okkels fra den 1. Maj 1938 forrettede Tjeneste som Amanuensis ved Universitetets normal-anatomiske Museum i Stedet for som hidtil ved Universitetets patologisk-anatomiske Institut.

Under 13. September 1937 meddelte Ministeriet Overkirurg ved Kommunehospital, Dr. med. Jonas Collin Afsked efter Ansøgning fra den af hans beklædte Stilling som Professor ved den kliniske Praktikantundervisning i Kirurgi fra den 31. December 1937 at regne (J. Nr. 398/37).

Under 13. December 1937 beskikkede Ministeriet Overkirurg ved Københavns Amtssygehus i Gentofte, Dr. med. Poul Morville som Professor ved den kliniske Praktikantundervisning i Kirurgi for et Tidsrum af 6 Aar fra den 1. Januar 1938 at regne (J. Nr. 398/37).

I Anledning af Professor, Dr. med. Viggo Christiansens Sygdom bifaldt Ministeriet under 6. Januar 1938 efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor, at der af Universitetets Konto 6. Vikarudgifter blev udredet et Beløb af 400 Kr. til 1. Reservelæge ved Rigshospitalets Afdeling for Nervesygdomme og neurokirurgiske Sygdomme, Dr. med. Einar Sørensen for Varetagelsen af Undervisningen i Neurologi i visse Perioder i 1937 (J. Nr. 478/37).

I Anledning af Lektor, Dr. med. Vilh. Jensens Sygdom blev der dels af Universitetets Konto 5. Medhjælp, dels af Universitetets Konto 6. Vikarudgifter udredet et Beløb af 1000 Kr. som Vederlag til Afdelingsforstander ved Statens Seruminstitut, Dr. med. J. Ørskov for Afholdelsen af Kursus i Bakteriologi med de lægevidenskabelige Studerende fra Midten af April og Resten af Foraarssemestret 1938 (J. Nr. 91 e/38).

I Anledning af Professor, Dr. med. Oluf Thomsens Sygdom bifaldt Ministeriet under 17. August 1938 efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor, at Eksaminationen i Almindelig Patologi (skriftlig og mundtlig) ved den lægevidenskabelige Embedseksamen Sommeren 1938 blev overdraget Dr. med. Tage Kemp mod et Vederlag af 10 Kr. pr. Kandidat ved den mundtlige Prøve og 5 Kr. pr. Kandidat ved den skriftlige Prøve, alt foruden 5 pCt. midlertidigt Tillæg (J. Nr. 284/38).

Under 18. Oktober 1937 fritog Ministeriet efter Ansøgning Overlæge, Dr. med. A. Th. Helsted for Hvervet som Medlem af Komiteen til Valg af Censorer ved den lægevidenskabelige Embedseksamen og beskikkede Overlæge, Dr. med. J. P. Hartmann som Medlem af nævnte Komité (J. Nr. 83 j/37).

Under 1. December 1937 beskikkede Ministeriet efternævnte som Censorer eller Censorsuppleanter ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af 6-Aaret 1. November 1933—31. Oktober 1939, i Fysiologi: Dr. phil. E. Hohwü Christensen som Censor, Dr. med. E. Lundsteen som 2. Censorsuppleant; i Biokemi: Dr. med. Frits Schönheyder som Censor, Cand. med. Herman Kalckar som 1. Censorsuppleant; i Farmakologi: Dr. med. Kai Roholm som 1. Censorsuppleant; i Obstetrik: Læge Hjalmar Trier som Censor, Læge Otto Nyeborg som 1. Censorsuppleant; i Kirurgi: Dr. med. Kai Portman og Dr. med. Svend Felding som henholdsvis 3. og 4. Censor; i Hygiejne: Amtslæge, Dr. med. Max Christiansen og Dr. med. Vilh. Jensen som Censorer. Dr. Hohwü Christensens, Dr. Schönheyders og Cand. Kalckars Beskikkelser gjaldt dog først fra den 1. Februar 1938 (J. Nr. 83 i/37).

Under 8. December 1937 fritog Ministeriet efter Ansøgning Professor, Dr. med. Søren L. Ørskov for Hvervet som Censor i Biokemi ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for den resterende Del af 6-Aaret 1. November 1933—31. Oktober 1939 (J. Nr. 83 m/37).

Under 28. Februar 1938 beskikkede Ministeriet efternævnte som Censorer eller Censorsuppleanter ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af 6-Aaret 1. November 1933—31. Oktober 1939; i Otolaryngologi: Dr. med. Carl Jacobsen som Censor; i Oftalmologi: Overlæge, Dr. med. Olaf Blegvad som Censor; i Obstetrik: Dr. med. Svend Felding som 2. Censorsuppleant; i Farmakologi: Læge Jørgen Ravn som 2. Censorsuppleant; i Hygiejne: Kredslæge, Dr. med. Erik Bondo og Dr. med. Erik Uhl som henholdsvis 1. og 2. Censorsuppleant (J. Nr. 83 l/37). Under 11. Maj 1938 fritog Ministeriet Læge Jørgen Ravn efter Ansøgning for det ovennævnte Hverv som 2. Censorsuppleant i Farmakologi (J. Nr. 83 a/38).

Under 30. Marts 1938 blev fast videnskabelig Assistent ved Universitetets retsmedicinske Institut, Dr. med. P. H. Andresen udnævnt til Amanuensis ved Universitetet fra den 1. Marts 1938 at regne (J. Nr. 429/37).

Mag. scient. Frk. Jytte Muus meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Biokemisk Institut fra den 1. September 1937.

Cand. med. Stig Thomsens Ansættelse som klinisk Assistent under Professoratet i epidemiske Sygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. September 1937.

Cand. med Erik Strömgren meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets psykiatriske Afdeling fra den 1. Oktober 1937.

Cand. med B. Westergaards Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Fødeafdeling A forlængedes med 1 Aar fra den 1. Oktober 1937.

Cand. polyt. Johannes Glavind ansattes som Assistent ved Biokemisk Institut for 1 Aar fra den 1. Oktober 1937.

Cand. med. Johannes Vesterdal Jørgensen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Retsmedicinsk Institut fra den 1. November 1937.

Cand. med. Preben Hansens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Hud- og Kønssygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1937.

Cand. med. Emil Vermehrens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Børnesygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1937.

Cand. med. Einar Foghts Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øre-, Næse- og Halssygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1937.

Cand. med. Aage Lachmanns Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling C forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1937.

Cand. med. Erling Halds Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling D forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1937.

Dr. med. Tage Kemps Ansættelse som Assistent ved Institutet for almindelig Patologi forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1937.

Cand. med. Gunnar Jørgensens Ansættelse som Assistent ved Retsmedicinsk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1937.

Dr. med. Mogens Thranes Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1937.

Cand. med. Helge Faber ansattes som Assistent ved Retsmedicinsk Institut for 1 Aar fra den 1. November 1937.

Cand. med. N. Blixenkrone-Møller meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut fra den 1. December 1937.

Cand. med. Frk. Karen Margrethe Simonsen ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets psykiatriske Afdeling for 1 Aar fra den 1. December 1937.

Cand. med. Villars Lunn ansattes som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut for 1 Aar fra den 1. December 1937.

Cand. med. Emil Vermehren meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Børnesygdomme fra den 1. Januar 1938.

Dr. med. Viggo Eskelunds Ansættelse som Assistent ved Patologisk-anatomisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Januar 1938.

Cand. med. Fru Gudrun Brun ansattes som Assistent ved Biokemisk Institut for 1 Aar fra den 1. Januar 1938.

Cand. med. P. W. Bræstrup ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Børnesygdomme for 1 Aar fra den 1. Januar 1938.

Dr. med. Mogens Thrane meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme fra den 1. Februar 1938.

Dr. med. Erik Husfeldt ansattes som Assistent i operativ Kirurgi (prosector chirurgiæ) for 1 Aar fra den 1. Februar 1938.

Cand. med. P. V. Marcussens Ansættelse som Assistent ved Institutet for Almindelig Patologi forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1938.

Cand. med. Tage Espersens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets medicinske Afdeling A forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1938.

Dr. med. Frits Schønheyder ansattes som fast videnskabelig Assistent paa Prøve ved Farmakologisk Institut fra den 1. Februar 1938.

Cand. mag. Frk. Margrethe Hejde Simesens Ansættelse som Assistent ved Farmakologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Marts 1938.

Cand. med. Henning Skydsgaard ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme for 1 Aar fra den 1. Marts 1938.

Cand. med. Erling Hald meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling D fra den 1. April 1938.

Cand. med. T. Dalsgaard-Nielsens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Nervesygdomme og neurokirurgiske Sygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1938.

Dr. med. Knud Brøchner-Mortensens Ansættelse som klinisk Assistent ved Professoratet i intern Medicin paa Rigshospitalets medicinske Poliklinik forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1938.

Cand. med. Gudmund Fundings Ansættelse som Assistent ved Normal-anatomisk Museum forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1938.

Cand. med. Ole Remvigs Ansættelse som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1938.

Cand. med. Ole Frederiksen ansattes som Assistent ved Institutet for almindelig Patologi for 1 Aar fra den 1. April 1938.

Cand. med. T. Dalsgaard-Nielsen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Nervesygdomme og neurokirurgiske Sygdomme fra den 1. Maj 1938.

Cand. med. E. Landboe-Christensens Ansættelse som Assistent ved Normal-anatomisk Museum forlængedes med 1 Aar fra den 1. Maj 1938.

Cand. med. Mogens Triers Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets medicinske Afdeling B forlængedes med 1 Aar fra den 1. Maj 1938.

Cand. med. Erik Andreasen ansattes som Assistent ved Normal-anatomisk Museum for 1 Aar fra den 1. Maj 1938.

Dr. med. Mogens Ellermann ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Nervesygdomme og neurokirurgiske Sygdomme fra den 1. Maj 1938.

Cand. med. Aksel Richard Juuls Ansættelse som Assistent ved Farmakologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juni 1938.

Cand. med. Niels Riskær ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling D fra den 1. Juni 1938.

Dr. med. Fritz Schönheyder meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som fast videnskabelig Assistent paa Prøve ved Farmakologisk Institut fra den 1. Juli 1938.

Dr. med. Viggo Eskelund ansattes som fast videnskabelig Assistent ved Patologisk-anatomisk Institut fra den 1. Juli 1938.

Cand. med. Gunnar Teilum ansattes som Assistent ved Patologisk-anatomisk Institut fra den 1. Juli 1938.

Cand. med. Fru Gudrun Brun meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Biokemisk Institut fra den 1. August 1938.

Cand. med. Gunnar Jørgensen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Retsmedicinsk Institut fra den 1. August 1938.

Cand. med. Georg Constantin Brun ansattes som fast videnskabelig Assistent paa Prøve ved Farmakologisk Institut fra den 1. August 1938.

Cand. polyt. Johannes Glavinds Ansættelse som Assistent ved Biokemisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. August 1938.

Cand. med. Helge Venndt ansattes som Assistent ved Biokemisk Institut for 1 Aar fra den 1. August 1938.

Cand. med. Ernst Trier Mørch ansattes som Assistent ved Institutet for human Arvebiologi og Eugenik for 1 Aar fra den 1. August 1938.

Det filosofiske Fakultet.

Fhv. Professor i islamisk Kultur, Dr. phil. Johs. Østrup afgik ved Døden den 5. Maj 1938. Han var Universitetslærer fra 1898 til 1937.

Fhv. Professor i nordiske Sprog, Dr. phil. Verner Dahlerup afgik ved Døden den 24. August 1938. Han var Universitetslærer fra 1899 til 1926.

Under 6. Maj 1938 blev Lektor i Ægyptologi, Dr. phil. C. E. Sander-Hansen udnævnt til Docent i samme Fag ved Universitetet fra den 1. April 1938 at regne, se nedenfor Side 64.

Under 26. Juli 1937 blev der meddelt F. Y. Thompson Fornylse af den ham tidligere meddelte Konstitution som Docent i Engelsk ved Universitetet, dog uden Sæde i den akademiske Lærerforsamling, for Halvaaret 1. September 1937—31. Januar 1938. Under 17. December 1937 forlængedes Docent Thompsons Konstitution paa samme Vilkaar indtil 31. August 1938 (J. Nr. 252/36). Docent Thompson oppebar desuden i det nævnte Aar et Beløb af 150 £, som af »The British Council« var blevet stillet til Raadighed til Honorering af en indfødt engelsk Lektor ved Universitetet, men som af Universitetet foreløbig blev foreslaaet anvendt paa ovennævnte Maade, indtil et saadant Lektorat kunde oprettes; herom vil blive givet Meddelelse i et senere Hefte af Aarbogen (J. Nr. 273/36).

Under 15. Januar 1938 blev der meddelt Lektor Viggo Forchhammer Fornylse for et Tidsrum af 1 Aar fra den 1. April 1938 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i Tale og Sang ved Universitetet (J. Nr. 460/36).

Under 31. Maj 1938 blev der meddelt Adjunkt ved Frederiksborg Statsskole Dr. phil. H. Bach Fornylse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1938 af hans Beskikkelse som Lektor i tysk Sprog ved Universitetet, jfr. angaaende Fornylse for 3 Aar fra den 1. April 1938 at regne og Forhøjelse af Lektorhonoraret fra 2400 Kr. aarlig til 3000 Kr. aarlig, Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg A., Sp. 1615—18 (J. Nr. 184/34 og 211/38).

Under 5. Marts 1938 blev der meddelt Lektor F. W. Wendt Fornylse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Juni 1938 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i moderne Historie og Samfundskundskab ved Universitetet (J. Nr. 149/38).

Ved Skrivelse af 21. Oktober 1937 til Udenrigsministeriet godkendte Undervisningsministeriet efter Indstilling af det filosofiske Fakultet og Universitetets Rektor, at Dr. Carlo Izzo beskikkedes som Lektor i italiensk Litteratur ved Universitetet, saaledes at han adjungeredes Professorerne i romansk Sprog og Litteratur (J. Nr. 410/37).

Ved Skrivelse af 21. Oktober 1937 til Udenrigsministeriet godkendte Undervisningsministeriet efter Indstilling af det filosofiske Fakultet og Universitetets Rektor, at et af den polske Regering fremsat Tilbud om Oprettelse af et Lektorat i Polsk ved Københavns

Universitet og dets Besættelse med Adam Egiejman blev modtaget under Forudsætning af, at Ordningen ikke medførte Udgifter paa Universitetets Budget, og at den polske Lektor blev adjungeret Professoren i slavisk Filologi, se nedenfor Side 65.

Under 4. Marts 1938 bifaldt Ministeriet efter Indstilling af det filosofiske Fakultet og Universitetets Rektor, at der af Universitetets Konto 6. Vikarudgifter blev afholdt et Beløb af 1000 Kr. som Vederlag til Cand. mag. J. F. Billeskov Jansen for i Foraarssemestret 1938 under Professor, Dr. phil. Viggo Brøndals Sygdomsforfald at holde Forelæsninger, 3 Timer ugentlig, over de franske Moralister fra Montaigne til Vauvenargues (J. Nr. 145/38).

Under 1. Marts 1938 bifaldt Ministeriet efter Indstilling af det filosofiske Fakultet og Universitetets Rektor, at det tillodes Lektor Kaj Barr at lade en Del af sin Undervisning i Foraarssemestret 1938 (Øvelser over latinsk Stil i 3. Semester, 2 Timer ugentlig) afholde af Cand. mag. Jakob Benediktsson (J. Nr. 150/38).

Under 23. Marts 1938 bifaldt Ministeriet efter Indstilling af det filosofiske Fakultet og Universitetets Rektor, at der af Universitetets Konto 6. Vikarudgifter blev afholdt et Beløb af 1000 Kr. som Vederlag til Mag. art. S. A. Tordrup for i Foraarssemestret 1938 under Docent, Dr. phil. R. H. Pedersens Sygdomsforfald at holde Forelæsninger over Intelligens, Intelligensforskning og Intelligensmaaling i 2 ugentlige Timer (J. Nr. 156/38).

Under 13. Oktober 1937 beskikkede Ministeriet Professor, Dr. phil. O. E. Ravn som Censor og Professor Aage Bentzen som Censor-suppleant ved Prøven i Hebraisk for teologiske Studerende for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Januar 1938 at regne (J. Nr. 296/37).

Under 13. Juni 1938 beskikkede Ministeriet Mag. art. K. Grue-Sørensen som 2. Censorsuppleant ved den almindelige filosofiske Prøve for Resten af 3. Aaret 1. April 1937—31. Marts 1940 (J. Nr. 83 b/38).

Under 15. December 1937 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Carl Roos Orlov fra sit Universitetsarbejde i Foraarssemestret 1938 dels af Hensyn til et Ophold i Tyskland, dels af Hensyn til Udarbejdelsen af et Par mindre nye Lærebøger for de Studerende (J. Nr. 3 j/37).

Under 6. April 1938 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Frithiof Brandt Orlov i Efteraarssemestret 1938 af Hensyn til Fuldførelsen af to videnskabelige Arbejder (J. Nr. 3b/38).

Fru Annie Holch-Justesen ansattes som Assistent ved Universitetets Undervisning i Hollandsk for eet Aar fra den 1. April 1938 (J. Nr. 318/37).

Under 23. September 1937 meddelte Ministeriet, at det franske Undervisningsministerium havde godkendt, at Lektor, Dr. phil. Jens Kruuses Funktionstid som Lektor i Dansk ved Paris Universitet var blevet fornyet for Aaret 1937—38 (J. Nr. 223/37).

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Forhv. Professor i Botanik, Dr. phil. C. Raunkiær afgik ved Døden den 11. Marts 1938. Han var Universitetslærer fra 1908 til 1923.

Under 25. April 1938 blev Lektor i Kemi, Dr. phil. A. Langseth udnævnt til ekstraordinær Professor i samme Fag ved Universitetet fra den 1. April 1938 at regne, se nedenfor Side 66.

Under 6. Maj 1938 blev Lektor i Astronomi, Dr. phil. Bengt Strömgren udnævnt til ekstraordinær Professor i samme Fag ved Universitetet fra den 1. April 1938 at regne, se nedenfor Side 68.

Under 21. April 1938 blev Inspektør ved Universitetets mineralogiske Museum, Dr. phil. Christian Poulsen beskikket som Lektor i Palæontologi ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1938 at regne, se nedenfor Side 73.

Under 14. Maj 1938 blev Docent i Matematik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Dr. phil. David Fog beskikket som Lektor i Matematik og rationel Mekanik ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1938 at regne, se nedenfor Side 71.

Under 27. December 1937 blev der meddelt Lektor, Dr. phil. Christian Møller Fornytelse for Aaret 1938 af hans Beskikkelse som Lektor ved Institutet for teoretisk Fysik (J. Nr. 10 o/37).

Under 9. November 1937 beskikkede Ministeriet Professor, Dr. phil. Jakob Nielsen som Censor og Professor, Dr. phil. Børge Jessen som Censorsuppleant i Matematik ved Skoleembedseksamen under Fakultetet for Resten af 3-Aaret 1. April 1936—31. Marts 1939 (J. Nr. 83 k/37).

Under 9. Juni 1938 fritog Ministeriet efter Ansøgning Professor, Dr. med. J. Lindhard for Hvervet som Forstander for Statens Gymnastikinstitut fra den 31. Juli 1938 at regne (J. Nr. 294/38).

Fast videnskabelig Assistent ved Universitetets planteanatomiske Laboratorium, Dr. phil. Kaj Gram udnævntes under 13. Juli 1937 til Professor i systematisk Botanik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole fra den 1. Februar 1938 at regne (J. Nr. 452/37).

Under 16. December 1937 blev fast videnskabelig Assistent ved Universitetets astronomiske Observatorium, Cand. mag. Jens P. Møller udnævnt til Amanuensis ved Universitetet fra den 1. December 1937 at regne (J. Nr. 10 g/37).

Under 27. Juni 1938 blev fast videnskabelig Assistent ved Universitetets zoologiske Museum, Dr. phil. M. Degerbøl og fast videnskabelig Assistent ved Universitetets biofysiske Laboratorium Dr. phil. V. Thorsen udnævnt til Amanuenser ved Universitetet fra den 1. April 1938 at regne (J. Nr. 465/37).

Mag. scient. Thorvald Sørensen meddeltes fast Ansættelse som fast videnskabelig Assistent ved Botanisk Museum fra den 1. September 1937.

Docent, Dr. phil. J. Páls Ansættelse som Undervisningsassistent hos Professor, Dr. phil. Harald Bohr og Bibliotekar ved Matematisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. September 1937.

Mag. scient. K. A. Thernøes Ansættelse som Assistent ved Astronomisk Observatorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Oktober 1937.

Cand. polyt. Frk. Ingeborg Volqvartz' Ansættelse som Assistent ved Fysisk-kemisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Oktober 1937.

Dr. phil. Arne Noe-Nygaards Ansættelse som Assistent ved Mineralogisk Museum forlængedes med 1 Aar fra den 1. December 1937.

Mag. scient. Poul Lauritz Larsen meddeltes fast Ansættelse som fast videnskabelig Assistent ved Plantefysiologisk Laboratorium fra den 1. Januar 1938.

Dr. phil. Anton Frederik Bruun ansattes under 27. December 1937 som fast videnskabelig Assistent paa Prøve ved Zoologisk Museum fra den 1. Januar 1938. Paa Normeringsloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg A., Sp. 4247, tilvejebragtes der Hjemmel for, at der kunde meddeles ham fast Ansættelse i Stillingen uden forudgaaende Aspiranttjeneste med tilbagevirkende Kraft fra den 1. Januar 1938. Under 17. Maj 1938 meddeltes ham derefter fast Ansættelse i Stillingen fra den 1. Januar 1938.

Lektor, Dr. phil. Christian Møllers Ansættelse som Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik forlængedes med 1 Aar fra den 1. Januar 1938.

Mag. scient. T. Bjerges Ansættelse som Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik forlængedes med 1 Aar fra den 1. Januar 1938.

Cand. mag. Svend Bundgaard ansattes som Undervisningsassistent hos Professor, Dr. phil. Harald Bohr og Bibliotekar ved Matematisk Institut for 1 Aar fra den 1. Februar 1938.

Mag. scient. Tyge W. Bøcher ansattes som fast videnskabelig Assistent ved Planteanatomet Laboratorium fra den 1. Februar 1938.

Mag. scient. Jannik Bjerrums Ansættelse som Assistent ved Kemisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1938.

Cand. mag. Børge Baks Ansættelse som Assistent ved Kemisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1938.

Kandidat i Forsikringsvidenskab og Statistik Poul Johansens Ansættelse som Assistent ved Forsikringsmatematisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1938.

Mag. scient. Mogens Køie ansattes som Assistent ved Planteanatomet Laboratorium for 1 Aar fra den 1. Februar 1938.

Dr. phil. Arne Noe-Nygaard meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Mineralogisk Museum fra den 1. Marts 1938.

Dr. phil. J. K. Bøggilds Ansættelse som Assistent ved Biofysisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1938. Samtidig meddeltes der ham Orlov fra Stillingen i eet Aar fra den 1. April

1938 af Hensyn til et Studieophold ved California Institute of Technology, Pasadena, saaledes at han af sit Honorar i 8 Maaneder af den Tid han var fraværende, nemlig den Tid, i hvilken der var Øvelser paa Laboratoriet, skulde udrede 200 Kr. maanedlig til en Vikar.

Docent, Dr. phil. David Fogs Ansættelse som Undervisningsassistent hos Professor J. Hjelmlev forlængedes med 5 Maaneder fra den 1. April 1938.

Mag. scient. Johannes Troelsen ansattes som Assistent ved Mineralogisk Museum for 1 Aar fra den 1. April 1938.

Mag. scient. Jannik Bjerrum ansattes som fast videnskabelig Assistent ved Kemisk Laboratorium fra den 1. April 1938.

Stud. mag. Evald Egelund Pedersen ansattes som Assistent ved Kemisk Laboratorium for 1 Aar fra den 1. April 1938.

Cand. mag. Einar Storgaards Ansættelse som Assistent ved Geografisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juni 1938.

Under 16. Juli 1938 meddelte Ministeriet fast videnskabelig Assistent ved Universitetets kemiske Laboratorium, Dr. phil. K. A. Jensen Forlængelse indtil ca. 23. Oktober 1938 af en ham ved Ministeriets Skrivelse af 6. Januar 1938 meddelt Orlov i Foraarssemestret 1938 (J. Nr. 14 c/37).

b. Universitetets Fritrykskonto.

(J. Nr. 2/37 og 2/38).

Universitetets Rektor har i 1937—38 bevilget følgende Bidrag af Fritrykskontoen: Professor, Dr. phil. Carl Roos 35 Kr. pr. Ark til Trykningen af »Deutsche Texte herausgegeben von Carl Roos« Bd. 1. Andr. Gryphius: Zwei Trauerspiele, herausgegeben von Erik Lunding, (5. Januar 1938), Professor, Dr. phil. Emanuel Hansen 50 Kr. pr. Ark til Trykningen af Professor, Dr. med, J. Lindhards Lærebog: Almindelig Muskelfysiologi (8. Februar 1938), Lektor, Kontorchef P. P. Sveistrup 35 Kr. pr. Ark til Trykningen af hans Bog: Driftsøkonomi (29. Marts 1938), Professor, Dr. phil. J. Hjelmlev 75 Kr. pr. Ark til Trykningen af en ny Udgave af Euklids Elementer, 3.—4. Bog oversat af Thyra Eibe (31. Marts 1938), Professor, Dr. phil. P. Boysen Jensen 50 Kr. pr. Ark til Trykningen af hans Lærebog i Plantefysiologi (27. Maj 1938) og Professor, Dr. theol. Fr. Torm 50 Kr. pr. Ark til Trykningen af 2. Udgave af hans Bog: Nytestamentlig Hermeneutik (5. Juli 1938).

c. Universitetslærernes Studie- og Repræsentationsrejser.

Den sidst under Universitetets Udgiftspost o. 2. paa Finansloven for 1931—32 givne Bevilling til Universitetslærernes Studierejser var i Finansaaret 1937—38 (ligesom i de fem nærmest forudgaaende Finansaar) af Sparehensyn midlertidigt inddraget, ligesom de øvrige Bevillinger til Studierejser paa Statsbudgettet.

Af Universitetets Konto 10. d. Repræsentationsrejser blev i Finansaaret 1937—38 udbetalt til følgende: Professor, Dr. phil. William Norvin 765 Kr. (J. Nr. 185/37 og 126/38), Professor, Dr. med. Erik Warburg 171,03 Kr. (J. Nr. 447/37), Professor, Dr. theol. Jens Nørregaard 500 Kr. (J. Nr. 154/37) og Professor, Dr. med. Oluf Thomsen 63,70 Kr. (J. Nr. 88/38).

d. Docent, Dr. jur. Alf Ross' Ansættelse som Professor i Retsvidenskab efter Professor, Dr. jur. Axel Møllers Død.

(J. Nr. 458/37).

Den 6. November 1937 afgik Professor i Retsvidenskab, Dr. jur. Axel Møller ved Døden.

Efter at det saaledes ledigtblevne Embede efter Indstilling af det rets- og statvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor var blevet opslaaet ledigt, blev under 5. Januar 1938 de indkomne 4 Ansøgninger, nemlig fra Landsretssagfører Erik Brüel, Afdelingschef i Udenrigsministeriet, Dr. jur. Georg Cohn, Dommer, Dr. jur. P. C. R. Gædeken og Docent, Dr. jur. Alf Ross af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme de indkomne Ansøgninger nedsatte Fakultetet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 et Udvalg bestaaende af Professorerne Dr. jur. Poul Andersen, Poul Johs. Jørgensen og Dr. jur. Fr. Vinding Kruse. Dette Udvalg afgav under 30. Marts 1938 følgende Indstilling til Fakultetet:

Landsretssagfører Brüel, der er født 1892, har i danske og udenlandske Tidsskrifter offentliggjort et Antal større og mindre Afhandlinger om Spørgsmaal fra international Ret og Politik, af hvilke de vigtigste beskæftiger sig med de danske Stræders folkeretlige Stilling. Dette Emne har Ansøgeren ogsaa behandlet i en Række Forelæsninger, holdte ved Akademiet for international Ret i Haag og udgivne i Akademiets Recueil, og han har fremdeles til Fakultetet i Manuskript indsendt et større Arbejde om internationale Stræders Retsstilling i det hele, hvilket Arbejde har været inddraget under Udvalgets Bedømmelse. Det kan endvidere nævnes, at Ansøgeren har taget Initiativet til og er Udgiver og faktisk Hovedredaktør af Nordisk Tidsskrift for international Ret, og at han i de sidste Aar, bl. a. som Indehaver af et af Carnegiefondet oprettet nordisk Lektorat i international Ret og Politik, har undervist i Folkeret ved flere af de nordiske Universiteter.

Landsretssagfører Brüels litterære Arbejder viser alle indgaaende Kendskab til de behandlede Emner og er velskrevne og oplysende, men de kan, skønt de i det hele maa betegnes som fortjenstfulde,

ikke siges at vidne om betydelige Evner i juridisk-videnskabelig Retning. Om hans Undervisningsvirksomhed foreligger der anerkendende Udtalelser.

Dr. Cohn, der er født 1887, har en stor litterær Produktion. Enkelte af hans tidligere Arbejder er af filosofisk Indhold, hvad bl. a. gælder et større Arbejde »Etik og Sociologi« (1913, udgivet paa Grundlag af en Prisafhandling, som fik en meget anerkendende Bedømmelse; ogsaa udkommet paa Tysk). Af Ansøgerens øvrige Produktion behandler et Par Tidsskriftsafhandlinger juridiske Spørgsmaal af almindeligere Karakter (den juridiske Fiktion, blandede Retsforhold), men langt den største Del af den beskæftiger sig med Emner fra international Ret, deriblandt især de Problemer, som samler sig om Folkeforbundet og den nyeste Tids Krigsforhindringsbestræbelser samt disses Indflydelse paa Neutralitetsbegrebet. Om de sidstnævnte Problemer har Dr. Cohn bl. a. udgivet et Par større Bøger, »Kriegsverhütung und Schuldfrage« (1931, benyttet ved Erhvervelse af den juridiske Doktorgrad i Frankfurt) og »Neoneutralitet, Folkeretlige Studier over Neutralitetsbegrebets nyeste Udvikling« (1937; Afhandling for Erhvervelse af den juridiske Doktorgrad ved Københavns Universitet). Dr. Cohn har desuden som Tjenestemand i Udenrigsministeriet, siden 1921 som dettes Raadgiver i Folkeret, og som dansk Delegeret paa en Række internationale Konferencer i udstrakt Grad været praktisk beskæftiget med folkeretlige Spørgsmaal og har udarbejdet et stort Antal Redegørelser om saadanne, deriblandt de skriftlige Indlæg fra dansk Side i Østgrønlands-sagen.

Gennem sin sidstomtalte Virksomhed har Dr. Cohn erhvervet et indgaaende Kendskab til alle Sider af Folkeretten og til nyere international Politik. Foruden at hans litterære Arbejder bærer Vidnesbyrd herom, viser de, at han er en Jurist med en alsidig videnskabelig Dannelse, ogsaa paa almene filosofiske Omraader. Han er i Besiddelse af stor Kundskaabsfyldte og Belæsthed og raader over en fortrinlig, flydende og klar Fremstillingsform, hvis Klarhed dog ikke altid modsvares af en ligesaa stor Klarhed i Tanken. Han har stor Evne til at gengive og karakterisere det væsentlige i tidligere fremsatte Anskuelser og til at øve en skarpsindig Kritik og en omsigtsfuld og sund Vurdering af dem. Det er i Kritiken, at Dr. Cohn især har sin videnskabelige Styrke; dog har han i sine ovennævnte Arbejder om Krigsforhindring og Neutralitet fremsat interessante Forslag til Videreudvikling af Folkerettens Regler herom.

Dr. Gædeken, der er født 1877, har udgivet et større retshistorisk Arbejde »Retsbrudet og Reaktionen derimod i gammeldansk og germansk Ret«, for hvilket han 1934 erhvervede den juridiske Doktorgrad. Han har i dette Værk, der behandler et vigtigt Problem i ældre germansk Ret, gjort en selvstændig videnskabelig Indsats og vist baade Kyndighed og Skarpsindighed i Behandlingen af Kildestoffet. Trods enkelte iøjnefaldende Mangler, bl. a. en daarlig Disposition og

deraf følgende Uoverskuelighed, maa Arbejdet derfor betegnes som videnskabelig værdifuldt, hvad ogsaa er blevet anerkendt fra kyndig Side i Udlandet. Dr. Gædeken har iøvrigt en mangeaarig praktisk juridisk Uddannelse i Administrationen og Domstolene.

Dr. Ross, der er født 1899, og som foruden den juridiske Doktorgrad ved Københavns Universitet har erhvervet Graden fil. dr. ved Universitetet i Uppsala, har ligesom Dr. Cohn en meget betydelig litterær Produktion, der bl. a. omfatter fire større Bøger. Af disse er »Kritik der sogenannten praktischen Erkenntniss. Zugleich Prolegomena einer Kritik der Rechtswissenschaft« (1933) overvejende filosofisk, medens to af de andre »Theorie der Rechtsquellen« (1924) og »Virkelighed og Gyldighed i Retslæren« (1934), der behandler forskellige centrale Problemer indenfor Retsvidenskaben, nærmest maa karakteriseres som retsfilosofiske, dog at navnlig det sidste ogsaa berører Spørgsmaal fra andre juridiske Discipliner. En Række Tidsskrifts-afhandlinger drejer sig ligeledes om retsteoretiske Emner, til Dels de samme, som omhandles i de to nysnævnte Bøger, eller bæres dog som »Folkenes Forbund og Staternes Suverænitet« væsentlig af en rent teoretisk Interesse. Et Emne af positiv Ret er derimod behandlet i det fjerde af de større Arbejder, »Ejendomsret og Ejendomsovergang med særligt Henblik paa dansk Retspraksis« (1935). Dr. Ross har siden sin Ansættelse som Docent 1935 forelæst over Statsforfatningsret, Næringsret og Dele af Forvaltningsretten samt i indeværende Semester over Folkeret. Medens hans praktiske juridiske Uddannelse i hans første Kandidataar ikke var særlig omfattende, har han i den sidste Tid søgt Lejlighed til at faa nærmere Føling med praktisk Retsliv.

Dr. Ross har gennem sine omfattende Studier skaffet sig et indgaaende Kendskab til den udenlandske Litteratur om Retslærens Hovedspørgsmaal. Hans Arbejder om retsfilosofiske Emner vidner alle om udpræget Evne til at trænge ind i og med fin Forstaaelse karakterisere forskelligartede Anskuelser saavel som til kritisk at vurdere dem, ligesom han i særlig Grad formaar rent tankemæssigt at belyse juridiske Problemer. Hans Fremstillingsform er i visse Afsnit fortrinlig, medens den i andre Partier ofte er ret uklar. Dette gælder dog især de tidligste Arbejder, medens han senere paa en heldig Maade har arbejdet sig bort herfra. Hans Evne til at trænge ind i fremmede Tankegange har gjort ham modtagelig for Paavirkning fra forskellig Side, først fra Kelsen, senere fra Hägerström, og han har set det som sin Opgave at indføre de af disse Forfattere repræsenterede i Udlandet indflydelsesrige Strømninger i dansk Retsvidenskab. Han har dog herved ikke altid haft tilstrækkeligt Blik for Værdien af de Synsmaader, som hidtil har været raadende indenfor denne, og hans Undersøgelser er som Følge heraf blevet ensidige og kan, skønt interessante og tankevækkende, ikke overalt siges at have ført til helt afklarede og velafvejede Resultater. I sin Bog om Ejendomsretten har han vist sig fra en anden Side. Denne Bog, der har store stilistiske Fortrin og

udmærker sig ved en klar systematisk Ophbygning, lider vel af visse Mangler, som hænger sammen med et endnu ikke tilstrækkeligt udviklet praktisk Judicium, men indeholder en Række værdifulde Under-søgelser og giver gode Løfter om Forfatterens Evne til at behandle juridiske Spørgsmaal fra positiv Ret. Som Docent har Dr. Ross vist udmærkede Anlæg for mundtlig Fremstilling.

For Udvalget har Valget blandt Ansøgerne kun kunnet staa mellem Dr. Cohn og Dr. Ross. Til Fordel for Dr. Cohn kan anføres, at han er usædvanlig godt forberedt til at overtage en Lærerstilling i Folkeret, hvilket Fag vil falde indenfor den ny Professors Forelæsningsomraade, der kan ventes fortrinsvis at ville omfatte offentlig Ret. Naar Udvalget til Trods herfor afgjort maa give Dr. Ross Fortrinet, er det, fordi han har dokumenteret en langt mere alsidig retsvidenskabelig Begavelse end Dr. Cohn. Hans systematiske Arbejde med en Række af Retsvidenskabens grundlæggende Problemer har givet ham et Overblik, der ligesom hans udtalte Interesse for metodiske Spørgsmaal vil være af største Værdi for Undervisningen, og som sikkert ogsaa i Forbindelse med hans Lethed ved at arbejde sig ind i nyt Stof vil sætte ham i Stand til paa fuldt tilfredsstillende Maade at løse Opgaven som Lærer ogsaa i Folkeret. Udvalget lægger ogsaa i nogen Grad Vægt paa Dr. Ross' yngre Alder.

Udvalget indstiller da eenstemmigt, at Docent, Dr. juris Alf Ross ansættes i det ledige Professorat i Retsvidenskab ved Københavns Universitet.

Udvalgets Indstilling blev i Overensstemmelse med § 4, 2. Stk., i den fornævnte Anordning tilstillet Ansøgerne, af hvilke Landsrets-sagfører Brüel og Afdelingschef Cohn indsendte Svarskrivelser med Bemærkninger til Indstillingen.

Efter at Udvalgets Indstilling var blevet enstemmig tiltraadt af Fakultetet og indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 19. Maj 1938 Docent, Dr. jur. Alf Ross udnævnt til Professor i Retsvidenskab ved Københavns Universitet fra den 1. Maj 1938 at regne.

e. Lektor Stig Juuls Ansættelse som Docent i Retsvidenskab.

(J. Nr. 272/38).

Efter Docent, Dr. jur. Alf Ross' Udnævnelse til Professor i Retsvidenskab (se ovenfor Side 40) blev det derved ledigblevne Docentur i Retsvidenskab efter Indstilling af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor opslaaet ledig, og under 18. Juni 1938 blev den eneste indkomne Ansøgning, nemlig fra Lektor i Retsvidenskab, Cand. jur. Stig Juul af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Under 30. Juni 1938 afgav det rets- og statsvidenskabelige Fakultet om denne Ansøgning følgende Erklæring:

Ved hermed at tilbagesende den med Rektors Skrivelse af den 23. ds. fulgte Ansøgning om det for Tiden ledige Docentur i Retsvidenskab fra Lektor, cand. juris Stig Juul skal Fakultetet — efter den i Skrivelsen indeholdte Anmodning — fremsætte følgende Udtalelse.

Ifølge kgl. Anordning om Regler for Ansættelse af Professorer ved Københavns Universitet af 15. Maj 1932 kan de i Anordningen indeholdte Regler efter Omstændighederne helt eller delvis finde Anvendelse ved Besættelse af Docenturer, men der er ingen Nødvendighed for, at det sker, og Fakultetet mener i dette Tilfælde at kunne bortse fra Anvendelse af dem og at kunne gøre umiddelbar Indstilling om Besættelsen af det nu ledige Docentur. Man lægger herved ikke blot Vægt paa, at Lektor Juul er eneste Ansøger, men ogsaa paa, at hans Kvalifikationer for ikke længe siden har været Genstand for en Bedømmelse af Fakultetet i Forbindelse med hans Ansættelse som Lektor, og paa Ønskeligheden af snarest at kunne faa Docenturet besat.

Angaaende Lektor Juuls Kvalifikationer til Embedet skal Fakultetet udtale følgende:

Lektor Juul gjorde sig allerede i sin Studietid bemærket ved sine udmærkede Evner og sin usædvanlig levende videnskabelige Interesse. Hans i 1934 udgivne større Arbejde »Fideikommissarisk Substitution« udarbejdedes af ham i Studietiden som Besvarelse af en af Universitetet udsat retsvidenskabelig Prisopgave og viste ham som en fuldt moden videnskabelig Forfatter med udtalte Anlæg for baade juridisk og historisk Forskning. Angaaende dette Arbejde skal man iøvrigt henvise til den i Indbydelsesskrift til Universitetets Aarsfest 1932 Side 165 trykte Bedømmelse.

Efter at han 1933 havde bestaaet den juridiske Embedseksamen med et udmærket Resultat, var han et Par Aar beskæftiget med praktisk juridisk Arbejde som Sekretær i Justitsministeriet, men han har iøvrigt baade da og senere, navnlig under et halvandetaarigt Ophold i Udlandet, fortsat arbejdet paa sin videnskabelige Uddannelse særlig indenfor Retsvidenskabens historiske Discipliner, og skønt han først om et Par Maaneder vil kunne afslutte den i Ansøgningen omtalte for Doktorgraden skrevne retshistoriske Afhandling, er der indenfor Fakultetet ingen Betænkelighed ved allerede paa det foreliggende Grundlag at erklære ham for fuldt kvalificeret til en fast videnskabelig Lærerstilling ved Universitetet.

Man skal endnu tilføje, at Lektor Juul, der er i Besiddelse af en meget alsidig Dannelse og stor Belæsthed paa mange Omraader, bl. a. har fortrinlige Kundskaber i de klassiske Sprog, hvad der er særlig værdifuldt med Henblik paa Undervisningen i romersk Ret, som han

vil komme til at overtage, samt at han i den Tid, han har fungeret som Lektor, har gjort udmærket Fyldest i denne Stilling.

I Henhold til det anførte skal Fakultetet enstemmigt indstille, at Lektor ved Københavns Universitet, cand. juris Stig Juul ansættes som Docent i Retsvidenskab.

Efter at denne Erklæring med Konsistoriums Tilslutning var blevet indsendt til Ministeriet, blev ved kgl. Resolution af 6. August 1938 Lektor, cand. jur. Stig Juul udnævnt til Docent i Retsvidenskab ved Københavns Universitet fra den 1. September 1938 at regne.

f. Overlæge, Dr. med. H. Helwegs Ansættelse som Professor i Psykiatri efter Professor, Dr. med. August Wimmers Død.

Den 19. Maj 1937 afgik Professor i Psykiatri og Overlæge ved Rigshospitalets psykiatriske Afdeling, Dr. med. August Wimmer ved Døden.

Efter at det saaledes ledigtblevne Embede efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor var blevet opslaaet ledigt, blev under 24. Juni 1937 de indkomne 5 Ansøgninger, nemlig fra Afdelingslæge, Dr. med. Carl Clemmesen, Overlæge, Dr. med. H. Helweg, Afdelingslæge, Dr. med. Paul J. Reiter, Overlæge Max Schmidt og Overlæge, Dr. med. Jens Chr. Smith af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme de indkomne Ansøgninger nedsatte Fakultetet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 et Udvalg bestaaende af Professor i Psykiatri ved Karolinska Institutet i Stockholm, Dr. med. Victor Wigert samt Professorerne, Dr. med. Viggo Christiansen og Dr. med. Knud Sand. Dette Udvalg afgav under 6. September 1937 følgende Indstilling til Fakultetet:

Den 25. Juni 1937 nedsatte Fakultetet et Udvalg til Bedømmelse af de indkomne Ansøgninger til Stillingen som Professor i Psykiatri ved Københavns Universitet, bestaaende af Professoren i Psykiatri ved Karolinska Institutet i Stockholm, Dr. V. Wigert, og fra Fakultetet Professor i Neurologi, Dr. Viggo Christiansen og Professor i Retslægevidenskab, Dr. Knud Sand.

Efter at dette Udvalg i en Række Møder har gennemgaaet og drøftet Ansøgernes videnskabelige Publikationer og øvrige Kvalifikationer, skal man herved til Fakultetet afgive følgende Indstilling:

Til Stillingen er indkommet 5 Ansøgninger, nemlig fra: 1) Afdelingslæge ved Kommunehospitalets VI. Afdeling, Dr. med. C. C. Clemmesen, 2) Overlæge ved Statens Sindssygehospital ved Vordingborg, Dr. med. h. c. Hjalmar Helweg, 3) Afdelingslæge ved Sct. Hans

Hospital, Dr. med. P. J. Reiter, 4) Overlæge ved Statens Sindssygehospital i Augustenborg Max Schmidt og 5) Overlæge ved Kommunehospitalets VI. Afdeling, Dr. med. Jens Chr. Smith.

Som Resultat af vore Overvejelser skal det straks bemærkes, at vi anser Overlæge Helweg for at være de andre Ansøgere i saa høj Grad overlegen, at Udvalget eenstemmigt vil foreslaa Fakultetet at indstille ham til det ledige Embede; vi skal derfor i det følgende i alfabetisk Orden give en Bedømmelse af samtlige Ansøgere med særlig Henblik paa denne Afgørelse, men mener ikke, at der for de øvrige fire Ansøgers Vedkommende er Grund til at drage indbyrdes Sammenligning.

Vi finder Anledning til at bemærke, at der til Professoratet er knyttet Stillingen som Overlæge ved Rigshospitalets psykiatriske Klinik, og at Indehaveren af Stillingen som Undervisningsomraade ikke alene har den almindelige, kliniske Psykiatri, men ogsaa som et vigtigt Felt Undervisningen i Retspsykiatri af Embedslæger og Jurister.

C. C. Clemmesen er i Besiddelse af den fornødne kliniske Uddannelse. Det er Udvalget bekendt, at han siden Ansøgningens Afgivelse er udpeget til Overlæge ved den kommende psykiatriske Afdeling paa Bispebjerg Hospital.

I Retspsykiatri har han faaet en Del Indsigt ved forskellige af sine Ansættelser.

Clemmesens Arbejder drejer sig dels om Inanitionsbehandling ved Epilepsi, hvor han har gjort metodiske og vederhæftige Undersøgelser, som dog ikke røber nogen større videnskabelig Fantasi, dels om kliniske, væsentligst kasuistiske Meddelelser uden større Fordybelse i Problemerne. Gennem nogle socialt- og retspsykiatriske Arbejder har han vist Interesse for og Forstaaelse af Psykiatriens sociale Sider. Hans Stil er enkel, men noget farveløs.

Hjalmar Helweg blev efter en god psykiatrisk Uddannelse allerede i den unge Alder af 32 Aar Overlæge paa Sindssygehospitalet ved Vordingborg. Under sin næsten 20-aarige Virksomhed her har han med stor Energi og overordentlig Dygtighed underkastet dette gamle Hospital en gennemgribende Reformering, ikke alene i administrativ og omfangsmæssig Henseende, men ogsaa med Henblik paa hele Sindsygeterapien, et enormt Arbejde, som har skaffet ham stor Anerkendelse fra alle Sider. Det er selvsagt, at denne lange Funktionstid netop i hans Manddomsaar som Overlæge ved et af Statens største Sindsygehospitaler har udrustet ham med en usædvanlig psykiatrisk Erfaring, og ingen vil vist bestride, at han — ikke mindst blandt Psykiater — anerkendes som Psykiatriens nuværende Førstemand i Danmark. Hans Anseelse og Autoritet er ikke begrænset til Lægestanden alene; ogsaa blandt Jurister, indenfor Justitsvæsenet og Centraladministrationen nyder han en stor og velfortjent Anseelse; herom taler bl. a.

ogsaa den udstrakte Anvendelse, man har gjort af hans Viden og Erfaring i Kommissioner og Udvalg, samt ved at knytte ham til Fængselsvæsenet og Retslægeraadet. Foruden hans lange Overlægevirksomhed har ikke mindst hans fleraarige Funktion som Medlem af Retslægeraadet forlenet ham med en meget stor retspsykiatrisk Indsigt og Erfaring, saaledes at han ogsaa paa dette Omraade i Øjeblikket staar som Førstemand.

Af videnskabelige Udmærkelser har Helweg 1914 faaet Universitetets Guldmedaille og blev 1929 promoveret til Dr. med. h. c. ved Københavns Universitet.

Med Hensyn til Helwegs videnskabelige Produktion udgøres en særlig Gruppe af hans medicinsk-historiske Arbejder. Det første af disse, hans Guldmedaillearbejde om »Sindssygeværnets Udvikling i Danmark«, vidner i lige Grad om Forfatterens Fortrolighed med Emnet, hans store Belæsthed og hans Evne til kritisk-historisk Overblik og giver i det hele meget mere, end den tørre Titel angiver. Dette overlegne Arbejde indeholder bl. a. en udmærket Oversigt over tidligere Tiders Anskuelse om Sindssygepleje og Psykiatri i den civiliserede Verden. Gennemgangen af Danmarks Sindssygeværns Historie er i Virkeligheden knyttet til en dybtgaaende idehistorisk Fremstilling. Allerede i dette Helwegs første Arbejde fremtræder hans klare og fængslende, stilrene Fremstillingsform.

Helweg har fremdeles publiceret et Par Skrifter af retspsykiatrisk Indhold, der viser hans Evne til indtrængende Analyse. Et rent klinisk Arbejde er hans Afhandling om »Vandredrift hos Degenererede«, i hvilket han gør gældende, at det paagældende Symptom fremkommer paa Grundlag af psykogent fremkaldte Forstemninger hos disponerede, en Opfattelse, som nu 20 Aar senere almindeligt anses for den rigtige.

Helweg har imidlertid væsentligst anvendt sin Erfaring og sine rige Evner til Forskning af de psykopatologiske Fænomeners Indflydelse paa den kunstneriske og litterære Aandsvirksomhed. Hans Hovedarbejder paa dette Omraade er de 3 bredt anlagte Monografier eller — om man vil — psykopatografiske Studier over Grundtvig, H. C. Andersen og Søren Kierkegaard, blandt hvilke særlig Bogen om Grundtvig bør fremhæves. Der er her Tale om paa psykiatrisk Kundskab og Erfaring baserede, dybtindtrængende og indfolende Analyser af store Geniers Sjæleliv, om de psykologiske Forudsætninger for deres Udvikling og Produktion med Klarlæggelse af saavel den hæmmende som den stimulerende Indflydelse, som hos dem er udgaaet fra psykopatologiske Islæt i deres Personlighed. Helwegs omfattende Kundskaber, hans fremragende psykiatriske Viden og diagnostiske Sans, hans Indtrængen i sit Emne, hans menneskelige Vidsyn og hans fine Indfølelse, hans selvstændige Tanke og sunde Omdømme, samt ikke mindst hans rene Stilkunst giver disse Arbejder en høj videnskabelig Værdi. De er ikke blot forbilledlige som Patografier, som patografiske Dokumenter af personhistorisk Interesse, men Hel-

wegs Arbejder er objektivt dokumenterede Bidrag af særlig Værdi for almindeligt Kendskab til Sammenhængen mellem psykopatologiske Fænomener og den kunstneriske, specielt den litterære Inspiration og Skaberkraft.

Der kendes næppe i Øjeblikket nogen psykopatografisk Produktion, som i Aandfuldhed, Soliditet og videnskabelig Værdi kan maale sig med Helwegs.

Fra mere generelle Synspunkter har Helweg behandlet lignende Emner i et Par andre Arbejder.

En Del af Helwegs Skrifter («Om Sjælesorg»; «Om Mennesketyper» m. fl.) bevæger sig paa Grænseomraader mellem Psykiatri og normal Psykologi og kan i Lighed med Patografierne siges at være Udtryk for Helwegs Trang til at overføre den psykiatriske Erfaring paa Normalpsykologiens Omraade. Denne Side af Helwegs Forfatterskab har ofte en vis populær Karakter og er delvis anlagt i Foredragsform for dannede Læsere. Men denne populære Form er for en stor Del ikke vundet gennem Forenkling af eller Afkald paa videnskabelig Exacthed, men gennem Tankens og Fremstillingsformens Klarhed. I Virkeligheden indeholder disse Skrifter mange nye Ideer og Synspunkter, og de udgør ogsaa virkelige Mesterprøver paa didaktisk Fremstillingskunst.

P. J. Reiter har den fornødne Uddannelse.

Hans retspsykiatriske Virksomhed udgøres væsentligst af nogle Maaneders Ansættelse som Speciallæge ved Psykopatanstalterne.

Reiter har den kvantitativt største Produktion. Denne præges først og fremmest af en umaadelig Arbejdskraft og stor Iver for at udnytte sine kliniske Erfaringer og Litteraturstudier i videnskabeligt Øjemed.

Hans videnskabelige Ambition gaar særlig ud paa at finde et somato-biologisk Grundlag for de psykiske Forstyrrelser. Desværre lider hans Produktion af en altfor stor Splittethed paa forskellige Omraader, hvad der bl. a. har hindret ham i virkelig Fordybelse i Problemerne. I hans Iver for at arbejde løs bliver det indsamlede Primærmateriale ofte altfor knapt, hvorhos han tit undlader at gardere sig mod Fejlkilder.

Ganske vist har Reiter en uomtvistelig videnskabelig Fantasi, men han udnytter ofte sit Materiale til altfor vidtgaaende »spekulativt-biologiske« Fortolkninger, som kan være i høj Grad dubiose. Han benytter sig ogsaa uden tilstrækkelig Kritik af tvivlsomme Angivelser fra andre Sider, og han er saa optaget af at bevise, hvad han gerne vil, at han i altfor høj Grad støtter sig paa rene Hypoteser.

Tydeligst fremtræder Reiters Svagheder i hans talrige terapeutiske Publikationer: ufuldstændigt Primærmateriale, mangelfuld Hensyntagen til Fejlkilder og for vidtdreven Optimisme kommer ofte tydeligt frem.

Om hans lige fremkomne store Arbejde om Luther maa det siges, at dette kun i ringe Grad er psykiatrisk præget; Hovedparten er rent historisk, og til Luthers i Bogen ofte nævnte Psykose er Fremstillingen ikke naaet. Skildringen af Personudviklingen, paa hvilken anlægges psyko-analytiske Synspunkter, synes i ret stor Udstrækning at savne den Dokumentering — (i hvert Fald er denne ikke fremlagt) — som skulde give den en medicinsk-naturvidenskabelig Karakter. Hans ikke ringe stilistiske Evne lider ofte af nogen Svulstighed.

Med Hensyn til hans Arbejder om Sukkerstofskiftet og Pellagra ved visse psykiske Sygdomstilstande er hans Materiale sikkert af Værdi. Det samme gælder Undersøgelser om de hereditære Forbindelser mellem Diabetes, maniodepressiv Psykose og Dementia præcox.

Paa Reiters Fortjenstkonto maa skrives hans Evne til at se Grundlinierne i Psykiatrien og en vis Evne til at give gode Oversigter, f. Eks. hans Arbejde om Paranoia. Disse Evner og hans stilistiske Færdighed kommer ogsaa frem i hans mere populære Arbejder.

Trods Reiters Mangesidighed, Belæsthed, Flid og Arbejdsiver giver hans Arbejder saaledes Anledning til alvorlig Kritik, saavel i Detailler som af mere principiel Natur.

Max Schmidt har den fornødne Uddannelse og har gennem sin fleraarige Stilling som Læge ved Psykopatanstalterne erhvervet sig en speciel Viden indenfor Retspsykiatrien.

Hans Hovedarbejder er hans antropologiske Guldmedailleafhandling om »Legemsbygningen ved schizofrene og circulære Sindslidelser« og hans til Erhvervelse af Doktorgraden indleverede Afhandling om »Alkoholæmien«. Det sidstnævnte Arbejde er nylig antaget af Fakultetet, men endnu ikke forsvaret, hvorfor man helst afstaar fra en særlig Bedømmelse af dette og blot skal bemærke, at den nu fremkomne Publikation som første Del af et aabenbart større planlagt Arbejde væsentlig er af ren fysiologisk-kemisk Natur. Den antropologiske Afhandling er et betydningsfuldt Arbejde, som foruden en stor Energi og Omhu i Undersøgelserne viser Forfatterens Evne til at beherske et stort Materiale og de mange Spørgsmaal, som hænger sammen med det psykiatriske Konstitutionsproblem; maaske kunde dog skarpere formulerede Problemopstillinger have ført til betydningsfuldere Resultater. Men Arbejdet er præget af sund Kritik og et godt videnskabeligt Jugement.

Schmidts øvrige psykiatriske Arbejder er mindre betydende, men røber god klinisk Iagttagelsesevne og Fortrolighed med forskellige Spørgsmaal. Han har ogsaa publiceret en Del Arbejder af neurologisk og oftalmologisk Karakter.

Jens Chr. Smith har en alsidig og solid Uddannelse. Med Retspsykiatri har han foruden i sine Overlægestillinger beskæftiget sig

under et halvt Aars Funktionstid i Retslægeraadet som Vikar for Professor Wimmer under dennes Sygdom.

Smiths videnskabelige Produktion er ganske omfangsrig. Han har særlig som Arvelighedsforsker indenfor Psykiatrien udført betydningsfulde Arbejder angaaende vigtige og aktuelle Spørgsmaal. Dette gælder navnlig hans Disputatsarbejde »Atypiske Psykoser og heterologisk Belastning« og hans Tvillingforskning. Han behandler i disse Arbejder et stort og sikkert møjsommeligt sammenbragt lagttagelsesmateriale med videnskabelig Exaethed og drager sine Slutninger med tilbørlig Kritik og Forsigtighed.

De nævnte Arbejder er grupperede om to Spørgsmaal: dels Indflydelsen paa Afkommet af heterolog-psykopatisk Belastning (manio-depressiv Disposition hos en af Forældrene, schizofren hos den anden), dels Konkordansen af psykiske Sygdomme hos eenæggede Tvillinger. Over det første Spørgsmaal er hans Disputats bygget op. Heri finder han, at atypiske (blandede) Psykoser ofte opstaar ved nævnte heterologe Belastning. Gennem et kompletterende Arbejde fra 1932 har han vist, at den almindelige Hyppighed af atypiske Schizofrenier er langt mindre, end den er i hans tidligere Materiale af heterolog Belastning.

Selv om Smiths Problemstilling i Betragtning af, hvad man nu ved om Komplexiteten af de Forhold, som han undersøger, maa anses for at være vel enkel, er hans Resultater vigtige og betydningsfulde. Særlig bemærkelsesværdig er hans velmotiverede Konklusion, at de arvelige Anlæg for Dementia præcox og for manio-depressiv Psykose ikke er ganske uafhængige af hinanden, en Konklusion, der er saa meget mærkeligere, som Undersøgelsen udgik fra den Antagelse, der paa den Tid var almindelig, nemlig at der skulde være Tale om af hinanden ganske uafhængige Sygdomsanlæg, hvad man nu til Dags næppe vilde anerkende.

Smiths Tvillingforskning er bl. a. resulteret i, at han med denne Metode paaviser den store Hyppighed af konkordant Aandssvaghed hos eenæggede Tvillinger og dermed har givet stærke Holdepunkter for Arvelighedens dominerende Indflydelse paa Aandssvaghedens Forekomst.

Yderligere har Smith i et senere Arbejde om Dementia præcox-Problemet publiceret smukke Arvelighedsarbejder, bl. a. vedrørende Frekvensen af denne Sygdom i Schizofreniprobanders Familier og vedrørende den hereditære Belastning ved forskellige Former af Lidelsen, et Arbejde, som netop viser Smiths nøgterne Objektivitet og solide Forskning.

I andre Arbejder har Smith vist sig som en god Kliniker og har yderligere publiceret serologiske og antropologiske Undersøgelser med pæne Resultater. Det skal ogsaa bemærkes, at han har ydet kritiske og vederhæftige Undersøgelser om forskellige nye Behandlingsmetoder (Argotropin, Sulfosin) imod dementia præcox.

Smith har saaledes været videnskabelig produktiv, præsteret gode, sobre og interessante Arbejder; det maa dog i det hele siges, at det mere er Grundigheden og Soliditeten, end det er Originalitet, som giver hans Arbejder deres Værd.

Af ovenstaaende Redegørelse vil det fremgaa, at alle 5 Ansøgere er vel uddannede Psykiatere, og hver for sig har en større eller mindre betydningsfuld videnskabelig Produktion bag sig.

Den givne Redegørelse viser imidlertid ogsaa, at vi, som indledningsvis bemærket, maa placere Overlæge Helweg væsentlig over de øvrige Ansøgere.

Vor Begrundelse herfor findes — som man vil have set — i Helwegs meget lange, selvstændige psykiatriske Virke og deraf følgende overlegne psykiatriske og retspsykiatriske Indsigt og Erfaring. Ikke alene behersker han fuldtud den psykiatriske Disciplin, men hans Evne til at trænge ind i og forstaa det syge Sjælelivs Mekanismer er saa fremtrædende, at man har Ret til at betegne den som usædvanlig. Helweg maa karakteriseres som en psykiatrisk Kulturpersonlighed af høj Rang. Naar dertil kommer hans indgaaende Kendskab til Fagets Litteratur, hans selvstændige, originale, beaandede og videnskabeligt exacte og dokumenterede Forfatterskab, er det intet Under, at han nyder saa stor Anseelse.

Med Kendskab til Helwegs klare Fremstillingsform i Skrift og Tale maa det med Føje kunne ventes, at han paa fængslende og frugtbar Maade vil kunne forestaa Undervisningen og vejlede de unge i deres Forskning.

Vi finder saaledes, at Overlæge Helweg baade under Hensyn til hans vita ante acta og Værdien af hans selvstændige og originale Forskning, der giver gode Løfter for Fremtiden, maa anses for at være de andre Ansøgere væsentlig overlegen og den bedst kvalificerede.

Udvalget tager derfor ikke i Betænkning enstemmigt at foreslaa Fakultetet at indstille Helweg til at ansættes som Professor i Psykiatri ved Københavns Universitet og som Overlæge ved Rigshospitalets psykiatriske Klinik.

Udvalgets Indstilling blev i Overensstemmelse med § 4, 2. Stk., i den fornævnte Anordning tilstillet Ansøgerne, af hvilke Afdelingslæge Reiter indsendte Svarskrivelse med Bemærkninger til Indstillingen.

Efter at Udvalgets Indstilling var blevet enstemmig tiltraadt af Fakultetet og indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 13. Oktober 1937 Overlæge, Dr. med. H. Helweg udnævnt til Professor i Psykiatri ved Københavns Universitet samt til Overlæge ved Rigshospitalets psykiatriske Afdeling fra den 1. November 1937 at regne.

Da Embedet som Professor i Psykiatri stod ledigt i en Del af Efteraarsemestret 1937, bifaldt Ministeriet under 1. December 1937 efter Indstilling fra det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor, at der af Universitetets Konto 6. Vikarudgifter blev udredet et Beløb af 700 Kr. til 1. Reservelæge ved Rigshospitalets psykiatriske Afdeling, Dr. med. G. Stürup for Varetagelse af Undervisningen i Psykiatri af de Studerende i det paagældende Tidsrum.

**g. Professor, Dr. med. J. C. Bocks Afgang fra Universitetet
og Amanuensis, Dr. med. Knud O. Møllers Udnævnelse til
Professor i Farmakologi.**

(J. Nr. 253/37).

Under 18. Maj 1937 blev der meddelt Professor i Farmakologi, Dr. med. J. C. Bock Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. Januar 1938 at regne.

Efter at det saaledes ledigtblevne Embede efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor var blevet opslaaet ledigt, blev under 14. Juni 1937 den eneste indkomne Ansøgning, nemlig fra Amanuensis, Dr. med. Knud Ove Møller, af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme denne Ansøgning nedsatte Fakultetet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 et Udvalg bestaaende af Professorerne Dr. med. J. C. Bock, Dr. med. E. Lundsgaard og Dr. med. Erik Warburg. Dette Udvalg afgav under 10. September 1937 følgende Indstilling til Fakultetet:

Om Stillingen som Professor i Farmakologi ved Københavns Universitet er indkommen en Ansøgning fra Amanuensis ved Københavns Universitet, Dr. med. Knud Ove Møller. Det af det lægevidenskabelige Fakultet til Bedømmelse af Ansøgerens Kvalifikationer nedsatte Udvalg skal overfor Fakultetet udtale følgende:

Dr. Møller er født den 21. Juni 1896 og har taget medicinsk Embedseksamen Sommeren 1922 med Karakteren: Laudabilis præ ceteris. Han har siden da ganske overvejende beskæftiget sig med Farmakologi og nærstaaende Videnskaber som Fysiologi, fysiologisk Kemi og Toxikologi og har en meget grundig og alsidig Uddannelse i Farmakologi, idet han i næsten 12 Aar har været ansat som Assistent og senere som Amanuensis ved Universitetets farmakologiske Institut, ligesom han ved en Række Studieophold i Udlandet har uddannet sig paa specielle Omraader af den eksperimentelle Farmakologi.

Foruden denne meget fyldige Uddannelse har Dr. Møller endvidere gjort et Aars Tjeneste som Turnuskandidat paa Rigshospitalet samt gjort Kandidattjeneste paa flere Specialafdelinger og været ansat et Aar som 2. Reservelæge paa Kommunehospitalets III. Afdeling. Han har saaledes en ikke ringe medicinsk Uddannelse, hvad der maa siges at være en meget stor Fordel for Professoren i Farmakologi.

Som Assistent og Amanuensis ved farmakologisk Institut har Dr. Møller i betydeligt Omfang deltaget i Undervisningen af de Studerende og i en Aarrække holdt Forelæsninger saavel over Tilberedning af Lægemidler som over den specielle Farmakologi. Han har saaledes stor Erfaring og Øvelse i at undervise og har vist sig som en særdeles dygtig Lærer.

Siden 1930 har Dr. Møller været Sekretær ved Farmakopékommisionen og har som saadan deltaget i Udarbejdelsen af Pharmacopea Danica 1933 og af Dispensatorium Danicum. Han har saaledes erhvervet sig et meget indgaaende Kendskab til Farmakopéarbejdet, et Omraade, som altid maa komme til at være nær knyttet til Professoren i Farmakologi.

Det skal tilføjes, at ved Standardiseringen af det officielle Digitalisblad, som udføres paa Rigshospitalet og Universitetets farmakologiske Institut, har den fysiologiske Værdibestemmelse af Digitalisblade været overdraget Dr. Møller.

Dr. Møllers litterære Produktion er meget omfattende. Den omfatter en større Række eksperimentelle Arbejder af farmakologisk og fysiologisk Natur, som behandler en Række forskellige Spørgsmaal indenfor Farmakologien, og som maa siges at være af betydelig videnskabelig Værdi samt viser, at han er en dygtig Eksperimentator. Desuden har Dr. Møller skrevet en Række Oversigtsartikler over farmakologiske Spørgsmaal, som viser, at han har meget indgaaende Viden indenfor Faget, samt nogle Lærebøger i Farmakologi for Tandlæger og Farmaceuter.

Vi maa efter ovenstaaende betragte Dr. Møller som fuldt kvalificeret til at beklæde Stillingen som Professor i Farmakologi ved Københavns Universitet og skal anbefale Fakultetet, at han indstilles til at beklæde nævnte Stilling.

Efter at denne Indstilling var blevet enstemmig tiltraadt af Fakultetet og indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 4. Oktober 1937 Amanuensis, Dr. med Knud Ove Møller udnævnt til Professor i Farmakologi ved Københavns Universitet fra den 1. Februar 1938 at regne.

h. Professor, Dr. med. Viggo Christiansens Afgang fra Universitet og Reservelæge, Dr. med. Mogens Fogs Udnævnelse til Professor i Neurologi.

(J. Nr. 186/37).

Under 19. April 1937 blev der meddelt Professor i Neurologi og Overlæge ved Rigshospitalets Afdeling for Nervesygdomme og neurokirurgiske Sygdomme, Dr. med. Viggo Christiansen Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. Januar 1938 at regne.

Efter at det saaledes ledigtblevne Embede efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Konsistorium var blevet opslaaet ledigt, blev under 31. Maj 1937 de indkomne 6 Ansøgninger, nemlig fra Afdelingslæge, Dr. med. N. C. Borberg, Dr. med. Mogens Fog, Overlæge, Dr. med. Knud H. Krabbe, Dr. med. C. J. Munch-Petersen, Cand. med. Einar Sørensen og Dr. med. Knud Winther af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme de indkomne Ansøgninger nedsatte Fakultetet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 et Udvalg bestaaende af Professorerne Dr. med. Viggo Christiansen, Dr. med. H. Hou-Jensen, Dr. med. E. Lundsgaard, Dr. med. Eggert Møller og Dr. med. Henning Rønne. Dette Udvalg afgav under 12. Oktober 1937 følgende Indstilling til Fakultetet:

Efter at have gennemgaaet Ansøgernes vita ante acta og videnskabelige Arbejder har Udvalget delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Flertallet, bestaaende af Professorerne E. Lundsgaard, Eggert Møller og H. Rønne, mener, at Dr. med. M. Fog uden Konkurrence maa udpeges som den, der er bedst egnet til Embedet.

Der skal i det følgende først gives en Karakteristik af Dr. Fogs Kvalifikationer, og dernæst af de øvrige Ansøgere, disse ordnede i alfabetisk Rækkefølge.

Dr. Fogs videnskabelige Arbejder maa betegnes som i særlig Grad værdifulde og personligt prægede, samtidig med at de repræsenterer den videnskabelige Linie, som kan antages at indebære de største Muligheder for den neurologiske Forskning i den kommende Aarrække, nemlig kliniske Studier underbyggede af biologisk-experimentelle Undersøgelser.

Netop dette præger de fleste af Fogs mindre Arbejder, idet han i disse viser en ikke almindelig Evne til at se Problemerne i Klinikken og bearbejde dem ud fra alment-biologiske Synspunkter og ved Hjælp af experimentelle Metoder.

Fogs Disputats og de senere Arbejder, der knytter sig hertil, bærer ikke alene Vidne om hans Evner og Færdighed som Experimentator, men bringer ogsaa Resultater, der dels er afgørende for Tydningen af alle andre Undersøgelses Resultater paa dette Felt, og som

tillige er af principiel Betydning for Forstaaelsen af Regulationen af Hjernens Kredsløb, og derfor ogsaa af betydelig Interesse for Neurologien som Helhed.

Et værdifuldt Arbejde er endvidere Fogs Afhandling om Maaling af det intraspinale Tryk. Arbejdets Værdi maa navnlig ses i, at der her gøres et utvivlsomt berettiget Forsøg paa at forfine den simple Trykmaaling ved at bestemme Kurven over Trykvariationerne under Spinalvædskenes Udtømmelse. Dette Arbejdes Problem har Fog, i Samarbejde med Rasch og Stürup, tillige i en anden Afhandling søgt at angribe experimentelt.

Fogs videnskabelige Produktion maa, i Betragtning af hans unge Alder, ogsaa i kvantitativ Henseende betegnes som fuldt tilfredsstillende. Hans neurologiske Uddannelse er, omend mindre fyldig end de øvrige Ansøgere, dog tilstrækkelig, og i Virkeligheden forholdsvis stor, naar hans Alder tages i Betragtning. Særligt skal det fremhæves, at Fog i 2½ Aar har haft Tilknytning til den specielle neurokirurgiske Klinik.

Under sin Tjenestetid paa medicinsk-fysiologisk Institut og paa Rigshospitalets Afd. N. har Fog haft Lejlighed til at tage Del i Undervisningen og har vist gode Evner i denne Henseende.

Dr. Borberg er med sine 57 Aar den af Ansøgerne, der har den største Anciennitet. Skønt hans bedste Arbejder ligger langt tilbage i Tiden, virker de endnu, især den udmærkede Disputats, i forbavsende Grad friske og moderne. Det skal særlig fremhæves, at Disputatsen er et overvejende experimentelt Arbejde, der ligesom flere andre af Borbergs Arbejder, viser en ikke almindelig Sans for videnskabelig Problemstilling. Fra de sidste 10 Aar foreligger der intet videnskabeligt Arbejde fra Borbergs Haand.

Dr. Krabbes Arbejder rummer en gennem en lang Aarrække gennemført Hovedlinie, der omfatter sammenlignende anatomiske og embryologiske Undersøgelser af corpus pineale og dets Naboorganer og, i naturlig Forbindelse hermed, en Række af endokrinologiske kliniske Afhandlinger. Særlig i anatomisk-deskriptiv Henseende har disse Arbejder blivende Betydning.

Ved sit Forfatterskab til Lærebøger og gennem et stort Antal neurologisk-kliniske Arbejder, har Krabbe udøvet en betydelig Indflydelse i Retning af at vække Lægestandens Interesse for en Del sjældne eller mindre kendte Sygdomsbilleder og for Neurologien i Almindelighed.

Krabbe har opretholdt sin videnskabelige Produktion i uforandret Omfang indtil nu, og en af hans bedste klinisk-patologisk-anatomiske Afhandlinger, om Sturge-Webers Sygdom, stammer fra de sidste Aar.

Dr. Munch-Petersens videnskabelige Produktion, der i Forhold til hans Alder maa betegnes som omfattende, er delvis af klinisk-experimentel Natur. De Arbejder, der hører ind under denne Kategori, bærer Vidne om en betydelig videnskabelig Fantasi, der dog

undertiden fører Forfatteren til meget vidtgaaende Konklusioner. De samme Forhold præger ogsaa, omend i noget mindre Grad, hans rent kliniske Arbejder.

Dr. Einar Sørensens lidet talstærke Produktion bærer Vidne om betydelig klinisk Evne. Dette gælder ogsaa den gode og lærerige Disputats, som nylig er fremkommet.

Hans Arbejder er prægede af Objektivitet og antyder, at hans Begavelse overvejende er af kritisk Natur.

Dr. Winthers videnskabelige Produktion, der i Forhold til hans Alder er af moderat Omfang, bestaar navnlig af en Række kliniske Arbejder, herunder ogsaa Disputatsen, der væsentlig omhandler den epidemiske Encefalitis. Emnevalget for denne Gruppe af Afhandlinger har været præget af Aktualitet, et Forhold, der ikke har gavnet Arbejdernes blivende Værdi.

Af klinisk-experimentel Natur er de to værdifulde Arbejder over Spinalvædskeens Sukkerindhold, der er udført i Samarbejde med Munch-Petersen.

Endvidere er der Grund til at nævne en Række klinisk-patologisk-anatomiske Arbejder fra de senere Aar omhandlende det Wallenberg'ske Syndrom.

Samtlige Ansøgere maa, saavel hvad angaar deres Uddannelse som deres videnskabelige Arbejder, anses for kvalificerede til Embedet.

Som ovenfor nævnt lægger Flertallet i ganske særlig Grad Vægt paa den Kombination af klinisk Problemstilling og experimentel-biologisk Arbejdsmetode, der i saa høj Grad har præget Fogs videnskabelige Arbejder. Fog er den eneste af samtlige Ansøgere, der formaa bevidst og i væsentligt Omfang og paa en ikke blot fuldt tilfredsstillende, men ogsaa virkelig dygtig Maade, har fulgt denne Linie.

Flertallet mener derfor, at han er den af samtlige Ansøgere, der paa bedste Maade vil være i Stand til i den kommende Aarrække at præge dansk Neurologis videnskabelige Udvikling.

Mindretallet, bestaaende af Professorerne V. Christiansen og H. Hou-Jensen, mener, at ingen af Ansøgerne kan betragtes som værende alle de andre saa overlegen, at han bør indstilles uden Konkurrence. Efter Mindretallets Anskuelse kan alle Ansøgerne komme i Betragtning ved Embedets Besættelse. Mindretallet indstiller derfor, at der afholdes Konkurrence mellem samtlige Ansøgere.

Under 13. November 1937 afgav Fakultetet følgende Indstilling, hvori det efter en Omtale af det fagkyndige Udvalgs Nedsættelse og dettes Indstilling hed:

Udvalgets Indstilling har i Overensstemmelse med Anordningens § 4 været udsendt til Ansøgerne, af hvilke Overlæge Borberg, Overlæge Krabbe, Dr. Munch-Petersen og Dr. Winther derefter har indsendt de vedlagte Skrivelser af 20., 18., 20. og 19. f. M., som Fakultetet har gjort sig bekendt med og taget til Efterretning.

Indstillingen blev derefter behandlet paa Fakultetets Møde den 25. f. M., paa hvilket samtlige Medlemmer (for Tiden 22) var til Stede med Undtagelse af Professor Viggo Christiansen, som var sygemeldt. Ved Afstemning om Udvalgsflertallets Indstilling faldt paa denne 5 Stemmer, hvorved den altsaa ikke opnaaede den i Anordningens § 5, Stk. 1 krævede Majoritet. Der stillede derefter i Henhold til Anordningens § 5, Stk. 3, Forslag om, at Afgørelse i Sagen ikke blev truffet paa Grundlag af det stedfundne Opslag, men at der finder nyt Opslag af Embedet Sted; dette Forslag blev vedtaget med 14 Stemmer mod 5. Naar Fakultetet ikke har ment at kunne træffe Afgørelse paa det foreliggende Grundlag, skyldes det, at Ansøgernes videnskabelige Publikationer ogsaa spænder over et saa udstrakt rent neurologisk Omraade, at man vilde finde det rettest at faa nedsat et Udvalg, hvori udenlandsk neurologisk Sagkundskab kan faa Sæde.

I Henhold hertil skal Fakultetet indstille, at det fra 1. Februar 1938 ledigt blivende Embede som Professor i Neurologi paany opslaas ledig paa sædvanlig Maade.

Fakultetets Indstilling blev under 27. November 1937 indsendt til Ministeriet, idet Konsistorium efter Omstændighederne sluttede sig til Fakultetets Indstilling.

Under 23. December 1937 meddelte Ministeriet Universitetets Rektor, at man efter Omstændighederne havde tiltraadt, at nyt Opslag blev udstedt. I det nye Opslag meddelte Ministeriet, at Opslaget skete efter en af Rektor for Københavns Universitet i Henhold til kgl. Anordning af 15. Maj 1932 om Regler for Ansættelse af Professorer ved Københavns Universitet § 5, Stk. 3 afgiven Indstilling, og at de i Henhold til det forrige Opslag af Embedet indkomne Ansøgninger betragtedes som gyldige efter det nye Opslag, medmindre de udtrykkelig tilbagetoges. Ministeriet udtalte desuden, at man efter den Anledning, Sagen dertil gav, dog skulde tilføje, at man maatte anse det for meget ønskeligt, at en Forhandling blev optaget om Ændring i den kgl. Anordning af 15. Maj 1932, hvorved en Situation som den foreliggende i Fremtiden kunde undgaas.

Under 17. Januar 1938 meddelte Ministeriet herefter, at der ikke ved det andet Opslag af Stillingen var indkommet nogen ny Ansøgning.

Det lægevidenskabelige Fakultet nedsatte da i Henhold til den oftnævnte Anordnings § 3 den 17. Januar 1938 et nyt Udvalg til at bedømme Ansøgningerne, bestaaende af Professor i Neurologi ved Karolinska Institutet i Stockholm, Dr. med. Nils Antoni, Professor i Neurologi ved Oslos Universitet Dr. med. G. H. Monrad-Krohn samt Professorerne Dr. med. H. Haxthausen og Dr. med. H. Helweg.

Dette Udvalg afgav under 10. Juni 1938 følgende Indstilling til Fakultetet:

Embedet søges af følgende 6 Ansøgere: Overlæge, Dr. med. N. C. Borberg, Dr. med. Mogens Fog, Overlæge, Dr. med. Knud Krabbe, Dr. med. C. J. Munch-Petersen, Dr. med. Einar Sørensen og Dr. med. Knud Winther.

N. C. Borberg (f. 1880). I en ikke stor, men kvalitativt meget fremragende Produktion har han vist en udpræget Forskerbegavelse med originalt Syn, Initiativrigdom saavel som nøgtern videnskabelig Kritik. Hans største Arbejde gælder Binyremarven og dens interne Sekretion (1912). Han har her anvendt kemiske, biologiske og histologiske Arbejdsmetoder. Et af de vigtigste Led i dette Arbejde bestaar i Gennemprøvning af Meltzer-Ehrmanns Frøøjemetode, hvorved han har tilrettelagt de for dens praktiske Anvendelse nødvendige Betingelser og fastlagt dens Følsomhedsgrænse. Det kromaffine Vævs Reaktion paa Farmaka og forskellige patologiske Indflydelser er studeret paa stort Materiale. Af særlig Interesse er Paavisningen af den kromaffine Substans' Forsvinden ved Sukkerstikket; det maa specielt nævnes, at han herved som den første har paavist den intime Relation mellem den kromaffine Substans og Adrenalinet. Gennem dette sit Arbejde fra 1912 maa Borberg formentlig siges at have dokumenteret den største Forskerbegavelse af samtlige Ansøgere. I senere Arbejder har Forfatteren med Udbytte behandlet følgende vidt forskellige Problemer: Accidentelle Faktors Betydning ved Alkohol-sygdomme, Disposition til Aortitis hos visse Luetikere, Luetinreaktionen (som Forfatteren har afsløret som en Jodreaktion), Forsøg paa objektiv »Smertemaaling« med et særligt konstrueret Apparat, Cerebrospinalvædskenes Sukkerindhold og dets diagnostiske Betydning. Han er den første, som med paalidelig Metodik systematisk har gennemgaaet liquor's Sukkerindhold ved Nervesygdomme af forskellig Art (1916).

Efter 1922 er der kun kommet nogle mindre Arbejder fra hans Haand.

Mogens Fog (f. 1904) har først og fremmest koncentreret sit Arbejde om den cerebrale Cirkulations Forhold under forøget intracranielt Tryk samt under Trykvariationer i den generelle Cirkulation. Hans fysiologiske Arbejder paa dette Omraade har bragt smukke Resultater, idet han har sandsynliggjort, at den allerede tidligere kendte Arteriedilatation ved forøget intracranielt Tryk er af aktiv reflektorisk Natur og udløses fra Hjernen selv, — idet han videre med omsorgsfuld, delvis selvstændig Metodik har paavist Piaarteriernes selvstændige reaktive Afhængighed af det intraarterielle Tryk. I denne Forbindelse har Fog bl. a. klart paavist, at saavel Adrenalin som Irritation af de vasosensible Regioner (sinus caroticus, aorta) kun paavirker Piaarterierne gennem Variationer i det intraarterielle Tryk. Fogs Resultater er blevet et af de vigtigste Støttepunkter for Antagelsen af et selvstændigt, aktivt, intracranielt vasomotorisk System, som nu

staar i Begreb med at afløse den gamle Opfattelse af de intracranielle Kars overvejende Passivitet lige overfor de generelle Blodtryksvariationer.

I to endnu ikke publicerede Arbejder har han med original Teknik kompletteret sine ovenfor nævnte Studier og herunder faaet yderligere Bekræftelse paa sine tidligere vundne Resultater.

Fogs øvrige Publikationer er af mindre Betydning, samtlige dog udført med god Metodik og Kritik.

Fogs kliniske Arbejder berører: Hyperventilationsspørgsmaalet, kronisk Encephalitis, Behandling af Gasforgiftning, liquor-Trykmaalinger, Hyperglobulinæmi m. m. Han har bl. a. meddelt et enestaaende Tilfælde af generel Anidrosis. Disse kliniske Arbejder naar hverken kvantitativt eller kvalitativt op paa samme høje Plan som hans eksperimental-fysiologiske Arbejder — og giver et noget sparsomt Bedømmelsesgrundlag for vor Mening om hans Kvalifikationer som Kliniker.

Knud H. Krabbe (f. 1885) har en overordentlig stor Produktion, som omfatter Embryologi, normal Histologi, sammenlignende Anatomi, patologisk Anatomi og Klinik (ialt 92 Arbejder). — Af hans talrige Publikationer skal nævnes: »A New Familial, Infantile Form of Diffuse Brain-Sclerosis«, hvori han viser sig at have været en af de første, der har iagttaget diffus Hjernesklерose hos Smaabørn paa hereditær Basis. Endvidere skal nævnes hans Iagttagelser over medfødt spinal Muskelatrofi i Relation til Amyotonia congenita, postneuritiske Muskelhypertrofier, Refleksundersøgelser hos et 5-Maaneders Foster, samt hans Bidrag til Parkes-Webers Sygdom, hvormed han har bidraget til vort Kendskab til Lokalisationen af de cerebrale Forkalkninger, som giver Sygdommens karakteristiske Røntgenbilleder.

Han har endvidere publiceret en Række klinisk-anatomiske Iagttagelser over indre Sekretion og Vækstforstyrrelser, hvorved Forfatteren har vist en forbavsende Evne og Energi til at opspore sjældent og instruktivt Materiale. Hans klinisk-anatomiske Forskning maa betegnes som baade omfattende og værdifuld, men bringer relativt lidt principielt nyt.

En Plads for sig indtager hans store, rent embryologiske Forfatterskab, hvor han særlig har koncentreret sig om corpus pineale og andre Dannelser i den dorsale Diencephalonregion. Han har her nedlagt et systematisk og meget omfattende Arbejde, som har gjort ham til en internationalt kendt Autoritet paa dette Omraade.

Hans Lærebog (udkommet i 4. Udgave 1937) bærer Vidne om hans Evne til klar og velafbalanceret didaktisk Fremstilling.

Han har i de sidste 10 Aar været Leder af en stor neurologisk Afdeling, og har hele Tiden ved Siden heraf fundet Lejlighed til at fortsætte sin omfattende Produktion.

C. J. Munch-Petersen (f. 1896) har specielt beskæftiget sig med Spinalvædskesukkeret og har her leveret værdifulde Arbejder. Hans »A. L. S. R. Reaktion« er interessevækkende omend maaske endnu ikke helt gennemprøvet. Han har i Forening med Knud Winther bidraget til Bedømmelse af Liquorsukkerets Niveau i dets Relation til Blodsukkerets. Herunder har de nærmere klarlagt den principielle Forskel mellem Virkningen af den alimentære og den af Adrenalin betingede Hyperglykæmi.

Hans Hypernictionsforsøg er et meget originalt og instruktivt Bidrag til Belysning af Hyperventilationsforsøgenes Patofysiologi. — Hans Arbejde »Encephalo-mylitis funicularis infectiosa« vidner som hans andre Arbejder om Originalitet. Det er endnu for tidligt at tage Standpunkt til dette Arbejdes blivende Værdi.

Einar Sørensen (f. 1896) har i en Række Arbejder vist sig som en vel orienteret Kliniker med et godt Judicium. Hans Hovedarbejde: »Røntgenografiens Betydning for Diagnosen af intracranielle Svulster« har nærmest monografisk Præg og er som saadan meget indholdsrigt. Det vidner ogsaa om indgaaende klinisk Erfaring og kritisk Sans. Noget principielt nyt i teknisk eller nosografisk Henseende bringer Arbejdet ikke. Han har endvidere publiceret en Del instruktive kliniske Meddelelser af praktisk Værdi (f. Eks. Meddelelsen om Medinalforgiftning til Trods for Ipecacuanhatilsætning).

Knud Winther (f. 1893) har leveret interessante Arbejder vedrørende praktisk vigtige Problemer særlig af differential-diagnostisk og pathogenetisk Betydning. Hans Hovedarbejder omhandler Opticusforandringer og tumorlignende Sygdomsbilleder paa encephalitisk Basis. Hans paapasselige Indsamling og flittige Bearbejdelse af et interessant klinisk, kun temporært tilstedevarende Materiale maa regnes for meget fortjenstfuldt.

Ogsaa til Belysning af Spørgsmaal om sympatiske Ledningsbaner i medulla oblongata har han bragt værdifulde Bidrag. Sammen med Munch-Petersen har han — jfr. ovenfor — udført fortjenstfulde Arbejder over Sukkerindholdet i liquor og Blod.

Som Resultat af sine Overvejelser skal Udvalget udtale:

Der er inden for Udvalget Enighed om, at samtlige 6 Ansøgere i og for sig er kvalificeret til Embedet. En direkte Sammenligning mellem alle Ansøgerne lader sig imidlertid vanskelig foretage, idet de i ikke ringe Grad er inkommensurable. De falder i to adskilte Grupper: den ene omfattende de to ældre Ansøgere (Borberg og Krabbe), hvis videnskabelige Udvikling og øvrige Kvalifikationer er fuldt overskuelige; den anden omfattende de 4 yngre Ansøgere (Fog, Munch-Petersen, Sørensen og Winther), hvis Evner og Anlæg vel lader sig vurdere,

men hvis Kvalifikationer for en Del bør ses i Relation til de Løfter, de giver for Fremtiden.

Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal vælge en af den første eller en af den anden Gruppe er, naar der findes fuldtud kvalificerede Ansøgere i begge Grupper, et rent Principspørgsmaal, som Udvalget har ment at maatte lægge til Grund for sine Overvejelser. Udvalget har derfor diskuteret Ansøgerne indenfor hver af de to Grupper, men for saa vidt angaar den førstnævnte Gruppe — de ældre Ansøgere — har Enighed ikke kunnet opnaas, idet to af Udvalgets Medlemmer (Antoni og Haxthausen) mener at maatte foretrække Dr. Borberg, medens de to andre Medlemmer (Monrad-Krohn og Helweg) anser Dr. Krabbe for den bedst kvalificerede paa Grund af hans mere mangesidige og stadig fortsatte videnskabelige Produktion.

For saa vidt angaar den anden Gruppe — de yngre Ansøgere — er der indenfor Udvalget Enighed om at anse Dr. Fog for den bedst kvalificerede, hvorved bemærkes, at Dr. Fogs videnskabelige Hovedarbejder maa anses for jævnbyrdige med de bedste Arbejder fra de to ældre Ansøgers Haand.

Dr. Fog maa med Hensyn til videnskabelige Kvalifikationer anses for at være de tre andre af de yngre Ansøgere saa overlegen, at Udvalget ikke finder Anledning til nærmere at klassificere disse tre indbyrdes.

Da det altsaa ikke har været muligt at opnaa Flertal for, end-sige Enighed om nogen af Ansøgerne i den ældre Gruppe, skal Udvalget indstille, at den bedst kvalificerede af den yngre Gruppe, Dr. med. Mogens Fog ansættes i Embedet.

Af de udenlandske Udvalgsmedlemmer blev det dog hævdet, at Dr. Fogs litterære Indsats paa det kliniske Omraade var saa begrænset, at det var vanskeligt paa Grundlag af den at danne sig en begrundet Mening om hans kliniske Erfaring og Dygtighed som Lærer. Hans kliniske Uddannelse maatte anses for at være en Minimumsuddannelse til en saa vigtig klinisk Stilling. De udenlandske Medlemmer havde derfor oprindeligt ment, at det kunde have været ønskeligt at faa Dr. Fogs kliniske Erfaring og hans Evner som Lærer dokumenteret gennem en Konkurrence; men da det af de danske Medlemmer blev fremhævet, at en Konkurrence vilde medføre store Ulemper, fandt de udenlandske Medlemmer ikke at burde insistere derpaa.

Udvalgets Indstilling blev i Henhold til den oftnævnte Anordnings § 4 tilstillet Ansøgerne, af hvilke Overlægerne Borberg og Krabbe indsendte Svarskrivelser med Bemærkninger til Indstillingen.

Under 6. Juli 1938 afgav Fakultetet sin Indstilling, hvori meddeltes, at Udvalgets Indstilling havde været behandlet paa et Møde, i hvilket 21 af Fakultetets for Tiden 22 Medlemmer havde været til Stede, og i hvilket desuden Professorerne Antoni og Monrad-Krohn deltog i Henhold til den oftnævnte Anordnings § 3, sidste Punktum.

Udvalgsindstillingen var blevet tiltraadt med 20 Stemmer; de fra Overlægerne Borberg og Krabbe fremkomne Bemærkninger til Indstillingen tog Fakultetet til Efterretning.

Efter at Fakultetets Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 8. August 1938 Reservelæge, Dr. med. Mogens Fog udnævnt til Professor i Neurologi ved Københavns Universitet samt til Overlæge ved Rigshospitalets Afdeling for Nerve- og neurokirurgiske Sygdomme fra den 1. August 1938 at regne.

De med Embedets Besættelse forbundne Udgifter, ialt 2023,73 Kr., blev afholdt af Universitetets Konti 10. e og 7.

Da Embedet som Professor i Neurologi stod ubesat i Foraarssemestret 1938, bifaldt Ministeriet under 3. Juni 1938 efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor, at der af Universitetets Konto 6. Vikarudgifter blev udredet et Beløb af 1000 Kr. som Vederlag til 1. Reservelæge ved Rigshospitalets Afdeling for Nervesygdomme, Dr. med. Einar Sørensen for Varetagelsen af Undervisningen af de Studerende i det paagældende Semester.

i. Oprettelse af et Lektorat i Anatomi og Amanuensis Dr. med. Harald Okkels' Beskikkelse som Lektor.

(J. Nr. 440/37).

Under 27. Oktober 1937 indgav det lægevidenskabelige Fakultet følgende Andragende:

Fakultetet skal herved indstille, at der paa Finansloven for 1938—39 søges optaget en Bevilling paa 3600 Kr. aarlig foreløbig for 3 Aar som Honorar til en Lektor i Anatomi ved Universitetet og skal til nærmere Begrundelse for dette Forslag anføre følgende:

Undervisningen i Anatomi, som er et Dobbeltfag ved I. Del af den lægevidenskabelige Embedseksamen, har i de senere Aar ikke kunnet bestrides saa godt som ønskeligt paa Grund af det store Antal Studerende (ca. 900) paa den ene Side og paa Grund af de slette Lokaleforhold og det utilstrækkelige Antal Lærerkrafter paa den anden Side. Dette har bl. a. medført, at Professoren i Anatomi har set sig nødsaget til paa 3. Aar at dublere sine Forelæsninger. Det er af Fakultetet gentagende fremhævet, at Bygningen af et nyt anatomisk Institut er en tvingende Nødvendighed, men selv naar dette bliver til Virkelighed, og man derved bl. a. faar Raadighed over et større og bedre indrettet Auditorium end nu forefindes, vil et saadant dog ikke kunne bygges saa stort, at samtlige Studerende til I. Del paa een Gang kan følge Forelæsningerne med Udbytte.

Man maa derfor have flere Lærerkrafter til Raadighed, saaledes at ikke alle de Studerende paa een Gang er tvunget til at deltage i Undervisningen hos en og samme Lærer.

Det naturligste vilde være at ansætte endnu en Professor i Faget, og man kan her henvise til, at der ved Sveriges Universiteter er ansat ialt 6 Professorer i Faget, uagtet der dog ved samtlige svenske Universiteter tilsammen er færre Studerende til I. Del end ved Københavns Universitet, men af forskellige Grunde mener man ikke for Øjeblikket at burde søge et nyt Professorat gennemført; dog maa man, naar det nye Institut er bygget, forbeholde sig at stille Forslag om et Professorat. Et Lektorat med det ovenanførte Honorar vil kunne knyttes til den faste videnskabelige Assistentstilling ved Normal-anatomisk Museum. Denne Stilling er i Øjeblikket ledig, men som Forholdene er, vil det næppe være muligt at faa den besat med en virkelig kvalificeret Person. I sig selv byder denne Stilling, selv med Udsigten for dens Indehaver til at avancere til Amanuensis, ingen Tillokkelse for en dygtig Mediciner som Livsstilling paa Grund af den lave Lønning, og den kvalificerer ikke til nogen som helst anden højere Stilling undtagen lige Professorstillingen i Anatomi. Saafremt det paa-gældende Lektorat oprettes, vil man paa een Gang opnaa en højst tiltrængt Udvidelse af Lærerkrafterne og at kunne faa Normal-anatomisk Museums faste Assistentstilling besat med en kvalificeret Person. Det er Hensigten, at den nye Lektor skal hjælpe med til at lede det mikroskopiske Kursus (240 Studerende aarlig), til at lede Dissektionen (tilsvarende Antal), holde selvstændige Forelæsninger dels for yngre, dels for ældre Studerende.

Det behøver ingen nærmere Paavisning, at et saa stort Institut som Normal-anatomisk Museum nødvendigvis maa have i det mindste een Assistentstilling, i hvilken Indehaveren ikke hyppigt skifter, men hvor man kan regne med at have en til Undervisningen fuldt kvalificeret Person, der kan virke som en Slags Souschef og kan supplere — i givet Fald, f. Eks. i Tilfælde af Sygdom — Professorens Virksomhed saavel ved Institutarbejdet som ved Undervisningen og Eksamen, til hvilken sidste der aarlig indtegner sig ca. 370 Studerende.

I Henhold hertil skal man indstille, at der paa Finansloven for 1938—39 søges bevilget et Beløb af 3600 Kr. aarlig i 3 Aar under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. som første Del af en 3-aarig Bevilling til en Lektor i Anatomi ved Universitetet.

Efter at dette Andragende med Rektors og Kurators Tilslutning var blevet indsendt til Ministeriet, blev der paa Finansloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg B., Sp. 1257—60 under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. bevilget et Beløb af 3600 Kr. som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 3600 Kr. aarlig til Honorering af en Lektor i Anatomi.

Da Spørgsmaalet om Nybesættelsen af Lektoratet i Ægyptologi ved Dr. H. O. Langes Fratræden fra 1. Juli 1937 var til Behandling i Fakultetet, var det en Forudsætning, at dette Lektorat snarest skulde søges omdannet til et Docentur i Overensstemmelse med det af Fakultetet under 27. September 1935 fremsendte Andragende, hvortil Konsistorium havde sluttet sig i Indstilling til Undervisningsministeriet af 6. Januar 1936, og at derfor den, der af Fakultetet indstilledes til Lektoratet, skulde kunne overtage det kommende Docentur. Fakultetet nedsatte derfor et sagkyndigt Udvalg bestaaende af Professor, Dr. Johs. Pedersen, daværende Docent, nu Professor, Dr. O. E. Ravn og daværende Lektor, Dr. H. O. Lange, til at afgive Indstilling om Besættelsen af Lektoratet i Ægyptologi, og dette Udvalg afgav efter at have taget alle de paa det daværende Tidspunkt arbejdende danske Ægyptologer i Betragtning Indstilling om, at Dr. C. E. Sander-Hansen baade var fuldt kvalificeret og den blandt danske yngre Ægyptologer bedst kvalificerede til Stillingen. Fakultetet sluttede sig til denne Indstilling, som under 11. Maj 1937 fremsendtes til Rektor; den tiltraadtes af Rektor i Indstilling til Undervisningsministeriet af 11. Maj 1937, hvorefter Ministeriet under 28. Juni 1937 beskikkede Dr. C. E. Sander-Hansen som Lektor i Ægyptologi ved Københavns Universitet for Tiden 1. Juli 1937 til 31. Marts 1938.

Da der ikke i den korte Tid, der er forløbet siden Dr. Sander-Hansens Besikkelse som Lektor, er indtruffet noget, der ændrer det Grundlag, hvorpaa Fakultetet byggede sin Indstilling af Dr. Sander-Hansen i 1937, og da det blot drejer sig om Omdannelse af et Lektorat til et Docentur, skal Fakultetet herved under Henvisning til sin under 11. Maj 1937 fremsendte Indstilling med Bilag indstille, at Dr. Sander-Hansen udnævnes til Docent i Ægyptologi ved Københavns Universitet fra 1. April 1938 at regne, uden at Docenturet opslaas ledigt.

Efter at Fakultetets Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 6. Maj 1938 Lektor, Dr. phil. C. E. Sander-Hansen udnævnt til Docent i Ægyptologi ved Københavns Universitet fra den 1. April 1938 at regne.

1. Oprettelse af et Lektorat i Polsk og Dr. Adam Egiejmans Ansættelse som Lektor.

(J. Nr. 405/37).

Under 18. September 1937 udbad Ministeriet sig en Udtalelse fra Universitetets Rektor i Anledning af følgende gennem Undenrigsministeriet modtagne Verbalnote fra det polske Gesandtskab i København:

Faisant suite à l'entretien que le Ministre de Pologne à Copenhague a eu au cours du mois de mars avec Son Excellence Monsieur

le Ministre des Affaires Etrangères, la Légation de Pologne a l'honneur de communiquer au Ministère Royal des Affaires Etrangères, que le Ministère des Cultes et de l'Instruction Publique à Varsovie, désireux de développer les rapports intellectuels entre la Pologne et le Danemark et de hâter la création d'un lectorat polonais à l'Université de Copenhague, se propose de confier sans délai à titre provisoire à Mr. Adam Egiejman la charge des cours en question.

Monsieur Egiejman, maître ès lettres, né en 1908 à Radom, a fait ses études à la faculté des lettres de l'Université de Joseph Pilsudski à Varsovie et les a complété ensuite à Exter et à Londres. Il s'est spécialisé en matière de la linguistique polonaise et anglaise ainsi que de la philologie scandinave.

La Légation de Pologne serait reconnaissante au Ministère Royal des Affaires Etrangères de porter ce qui précède à la connaissance des Autorités Royales compétentes et de bien vouloir lui faire connaître aussitôt que faire se pourra si la candidature de Mr. Adam Egiejman a trouvé un accueil favorable auprès de celles-ci.

Ved Oversendelsen af denne Note til Undervisningsministeriet oplyste Udenrigsministeriet, at Lektorens Lønning vilde blive betalt af Polen indtil 1. April 1938.

I en om Sagen afgiven Erklæring af 7. Oktober 1937 udtalte det filosofiske Fakultet, at det anbefalede, at det polske Tilbud blev modtaget, idet tilføjedes, at Fakultetet gik ud fra, at den foreslaaede Ordning ikke medførte Udgifter paa Universitetets Budget, og at den polske Lektor adjungeredes Professoren i slavisk Filologi.

Efter at denne Erklæring med Rektors Tilslutning var blevet indsendt til Undervisningsministeriet, godkendte dette under 21. Oktober 1937 overfor Udenrigsministeriet, at den polske Regerings Tilbud blev modtaget paa de af Fakultetet foreslaaede Betingelser.

m. Oprettelse af et ekstraordinært Professorat i Kemi for Lektor Dr. phil. A. Langseth.

(J. Nr. 205/36).

Under 13. Marts 1936 indgav Professorerne, Dr. phil. Einar Biilmann og Dr. phil. J. A. Christiansen følgende Andragende til det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet:

Undertegnede tillader sig herved at foreslaa, at Lektor, Dr. phil. A. Langseth søges ansat som ekstraordinær Professor i Kemi ved Universitetet.

Dr. Langseth er født den 7. Februar 1895; han har fra 1. November 1922 været ansat som Assistent ved Universitetets kemiske

Laboratorium og fra 1. August 1933 tillige som Lektor i Kemi ved Universitetet.

Hans Arbejde som Lektor er efter dets Omfang og Art betydeligere end naturligt for et Lektorat, idet han dels holder en stor Eksperimentalforelæsning over uorganisk Kemi for over 200 Studerende, dels eksaminerer ved Skoleembedseksamens almindelige Prøve i Kemi, altsaa et Arbejde, som naturligt varetages af en Professor.

Som Videnskabsmand indtager Dr. Langseth en Stilling af første Rang. Han dyrker og er Medskaber af et nyt Arbejdsomraade indenfor Naturvidenskaben, der sammenknytter den klassiske Kemi med den moderne Atomfysiks Resultater, og hans Arbejder paa disse Omraader hører til de bedste og betydningsfuldeste, der fremkommer. Det Arbejdsfelt, der her er aabnet, er af fundamental Betydning for Kemien, idet det omfatter den detaillerede Udforskning af Molekylernes Bygning ved Midler og Metoder, som den klassiske Kemi, der vedvarende har *sin* Betydning, ikke disponerer over.

Dr. Langseths Arbejder viser, at han er i Besiddelse af en usædvanlig Kombination af Forudsætninger for et frugtbart Arbejde paa dette Omraade, idet han ved Siden af at være fuldt fortrolig med den klassiske Kemis Problemer og Eksperimentalteknik har vist sig i Stand til at beherske de i Forhold hertil ganske fremmedartede Dele af Atomfysikens Teori og Teknik, som Arbejdet kræver.

Dr. Langseth er nu Assistent ved Universitetets kemiske Laboratorium ved Siden af, at han er Lektor ved Universitetet, og han er derved i høj Grad hæmmet i fuldt at udnytte sine videnskabelige Evner, ligesom han ikke kan overkomme at anlægge en særlig Undervisning for Studerende, der ønsker Vejledning paa det vigtige Omraade af Naturvidenskaben, som Dr. Langseth repræsenterer med saa stor Dygtighed.

Ud fra alle disse Betragtninger tillader vi os at foreslaa, at der oprettes et ekstraordinært Professorat for Dr. Langseth, der da ved Siden af at repræsentere sit specielle Fagomraade vedblivende skulde holde Eksperimentalforelæsning over uorganisk Kemi og eksaminere ved Skoleembedseksamen, saaledes at Lektoratet i Kemi kunde bortfalde.

Dette Andragende blev med det matematisk-naturvidenskabelige Fakultets Anbefaling fremsendt til Konsistorium, som under 17. Juni 1936 indstillede til Ministeriet, at det paagældende Professorat søgtes oprettet paa Finansloven for 1937—38. Konsistorium udtalte samtidig, at det af Dr. Langseth beklædte Lektorat kunde bortfalde, saafremt den nye Professorstilling blev oprettet, at Fakultetet under Sagens Behandling havde oplyst, at Oprettelsen af Professoratet ikke vilde medføre Udgifter til nyt Laboratorium, til Assistenten eller anden Medhjælp, ej heller til forøgede Driftsudgifter paa anden Maade, samt

at Dr. Langseth skulde arbejde som Gæst dels paa Universitetets kemiske Laboratorium, dels paa Institutet for teoretisk Fysik.

Det paagældende Professorat blev imidlertid ikke oprettet paa Finansloven for 1937—38, og Universitetet gentog da Andragendet om Professoratets Oprettelse paa Finansloven for 1938—39. Herefter blev der paa sidstnævnte Finanslov, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg A., Sp. 1615—16, under Universitetets Konto A. 2. Lønninger til ekstraordinære Professorer og Docenter optaget Bevilling til Oprettelse af et ekstraordinært Professorat i Kemi for Lektor, Dr. phil. A. Langseth, og ved kgl. Resolution af 25. April 1938 blev der meddelt Dr. Langseth Ansættelse i Embedet fra den 1. April 1938 at regne.

n. Oprettelse af et ekstraordinært Professorat i Astronomi for Lektor, Dr. phil. Bengt Strömgren.

(J. Nr. 241/36).

Under 11. Marts 1936 indgav honorarlønnet videnskabelig Assistent ved Universitetets astronomiske Observatorium, Lektor i Astronomi ved Universitetet, Dr. phil. Bengt Strömgren følgende Andragende:

I en Skrivelse til det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet den 22. Januar har undertegnede i Anledning af en Kaldelse til University of Chicago udtrykt Ønsket om, at der indenfor en nær Fremtid kunde sikres mig en fast Stilling ved Københavns Universitet. Jeg tillader mig herved nærmere at præcisere mit Ønske.

Undertegnede har fra Foraarssemestret 1930 hvert Semester forelæst ved Københavns Universitet, fra 1. April 1932 som Lektor i Astronomi med særlig Vægt paa Astrofysik. Samtidig har jeg paa Universitetsobservatoriet udført videnskabelige Undersøgelser paa Astronomiens og Astrofysikkens Omraade. Det har været mit Maal, foruden i al Almindelighed at gøre et Arbejde i Astronomiens Tjeneste, at opnaa, at Astrofysikken blev repræsenteret ved Københavns Universitet i undervisningsmæssig saavel som i videnskabelig Forstand.

Ved min Ansættelse som Professor i Astrofysik ved University of Chicago, som er omtalt i min Skrivelse til Fakultetet den 4. Marts, er jeg blevet stillet over for Udsigten til at kunne udføre et Arbejde for Astrofysikken ved dette Universitet og de dertil knyttede rigt udstyrede Observatorier. Det fremgaar af de Breve, jeg har modtaget fra Professor Struve i denne Sag (og af hvilke jeg har tilladt mig at sende Fakultetet Afskrifter), at det er Chicago Universitetets Ønske, at jeg skal forblive ved dette.

Naar jeg alligevel nærer det Ønske, at mit fremtidige Arbejde maa blive ved Københavns Universitet, skyldes det, foruden rent personlige Hensyn, at jeg føler mig knyttet til Universitetet og Universitetsobservatoriet ved mit Arbejde der, og gerne vilde fortsætte dette. Arbejdsvilkaarene har for mig i København fra mange Synspunkter været særdeles gode.

Som jeg har gjort Rede for i min Skrivelse af den 22. Januar, mener jeg, at en kortere Ansættelse ved Chicago Universitetet ved Samarbejdet med Yerkes og McDonald Observatorierne kan blive til stor Nytte ogsaa for et eventuelt fremtidigt Arbejde ved Københavns Universitet. Samtidig vil, som nærmere omtalt i min i Dag indsendte Ansøgning om Orlov, en kortere Afbrydelse af min Undervisning ved Københavns Universitetet ikke medføre alvorligere Vanskeligheder. Ud fra disse Synspunkter har jeg foreløbig bundet mig til Chicago Universitetet for 18 Maaneder.

Under Hensyn til det nævnte tillader jeg mig derfor at udtale som mit Ønske, at der til mig maatte blive oprettet et ekstraordinært Professorat, saaledes at jeg tiltraadte mit Arbejde April 1938.

Af flere Grunde vilde det være af Betydning for mig, hvis Afgørelsen i denne Sag kunde blive truffet i en ret nær Fremtid. I Chicago vil jeg sikkert senest Oktober 1937 maatte træffe en Afgørelse i Spørgsmaalet om at fortsætte Arbejdet derovre eller vende tilbage til København. Endvidere vil det ved Planlæggelsen af mine videnskabelige Undersøgelser i Chicago og ved Yerkes og McDonald Observatorierne være væsentligt at vide, om Undersøgelserne skal udføres i Løbet af kortere eller lang Tid.

Som Bilag tillader jeg mig at vedlægge Afskrifter af Professor Struves Brev af 18. Februar samt af den officielle Udnævnelse fra Chicago Universitetets Præsident.

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet videresendte dette Andragende til Konsistorium med følgende Erklæring af 24. April 1936:

Idet Fakultetet hermed fremsender en Ansøgning fra Lektor i Astronomi, Dr. phil. Bengt Strömgren om, at der for ham oprettes et ekstraordinært Professorat, skal man udtale følgende.

Dr. Bengt Strömgren er født den 21. Januar 1908, han har fra 1926 været Assistent ved Universitetets astronomiske Observatorium, og han udnævntes i 1932 til Lektor i Astronomi ved Universitetet. Dr. Strömgren begyndte meget tidligt sin videnskabelige Løbebane, og han har i en Alder af kun 28 Aar publiceret en lang Række overordentlig værdifulde Arbejder, der berører næsten alle Astronomiens forskellige Omraader.

Han erhvervede den filosofiske Doktorgrad ved en Afhandling med Titlen: »Formeln und Tafeln zur Bestimmung parabolischer Bahnen«, der indeholder en elegant og meget grundig Behandling af et klassisk Problem, som Forfatteren har formaaet at kaste nyt Lys

over ved en hensigtsmæssig Anvendelse af Vektorregningens Metoder. Dette og flere følgende Arbejder viser ogsaa en udmærket Evne til numerisk Behandling af matematiske Problemer. I en Afhandling om Perturbationsteori giver Dr. Strömgren nye og praktiske Formler til Beregning af specielle Perturbationer med Regnemaskine, og i et andet Arbejde anvender han Thieles Halvinvarianter til Opløsning af en given Hyppighedskurve i to typiske Fejllove ved Hjælp af forskellige Tabeller og Diagrammer.

En Afhandling med Titlen »Das Schmidtsche Spiegelteleskop« indeholder en interessant Fremstilling af Teorien for Konstruktion af optiske Systemer uden Billedfejl af tredje Orden.

Den vigtigste Del af Dr. Strömgrens videnskabelige Undersøgelser i de sidste Aar falder indenfor Astrofysiken. Afhandlingen: »The possible solutions of the Equations of Fit on the Standard Model« giver et for Bedømmelsen af den af den engelske Astrofysiker E. A. Milne fremsatte Teori for Stjernernes indre Bygning betydningsfuldt Resultat. Denne Undersøgelse udvides i en følgende Afhandling ved numerisk Behandling af Problemets Differentialligninger. Forfatteren har endvidere udviklet en Methode til Beregning af en Stjernes Brintindhold og vist, at Masse og Brintindhold er bestemmende for Stjernernes Egenskaber. Herved er der fundet et vigtigt Udgangspunkt for stellarstatistiske Undersøgelser og for Undersøgelser over Energiproduktion og Grundstofferforvandling i Stjernernes Indre. Endnu skal nævnes to lige udkomne sammenfattende Oversigter over Stjernernes Termodynamik og Pulsationsteori og over Ionisationen i Himmellegemernes Atmosfære.

Af det anførte fremgaar, at Dr. Bengt Strömgren har beriget Astronomien med en Række dybtgaaende og meget forskelligartede Undersøgelser. Han har da ogsaa vundet stor Anseelse langt uden for vort Lands Grænser.

Dr. Bengt Strömgren har modtaget en Kaldelse til Universitetet i Chicago fra 1. Oktober d. A. at regne, og i den medfølgende Ansøgning har han udtalt et Ønske om at genoptage sit Arbejde ved Københavns Universitet i April 1938. Fakultetet maa lægge stor Vægt paa, at hans værdifulde Arbejdskraft bevares for vort Universitet. Man skal derfor varmt anbefale, at der oprettes et ekstraordinært Professorat i Astronomi fra 1. April 1938 at regne. Stillingen som Lektor i Astronomi vil samtidigt kunne nedlægges.

Under Hensyn til det i Ansøgningen anførte vil det være meget ønskeligt, at der træffes Afgørelse i denne Sag i indeværende Finansaar.

Under 22. Juni 1936 blev Sagen af Konsistorium forelagt Ministeriet til Afgørelse, idet man varmt anbefalede Professoratets Oprettelse. Konsistorium tilføjede, at det af Dr. Strömgren beklædte Lektorat kunde bortfalde, saafremt det nye Professorat blev oprettet, at Fakultetet under Sagens Behandling havde oplyst, at Oprettelsen af Professoratet ikke vilde medføre Udgifter til et nyt Institut, til

Assistenten eller anden Medhjælp, ej heller forøgede Driftsudgifter paa anden Maade, *at* Dr. Strömngren, saafremt han blev Professor, skulde arbejde som Gæst paa Universitetets allerede eksisterende Instituter, samt *at* det ikke var Fakultetets Tanke, *at* dette ekstraordinære Professorat i Astronomi skulde bortfalde ved Ledighed i Universitetets ordinære Professorat i Astronomi, en Udtalelse, der dog efter hvad der var oplyst for Konsistorium, ikke betød, *at* saadant Bortfald skulde være udelukket, men alene var begrundet i, *at* man ikke allerede nu mente *at* kunne tage Stilling til Spørgsmaalet om den fremtidige Besættelse af Professoratet i Astronomi.

Under 2. Oktober 1936 meddelte Undervisningsministeriet Konsistorium, *at* man efter derom med Finansministeriet ført Brevveksling vilde være sindet under Forbehold af Tilslutning fra Folketingets Finansudvalg ved Ændringsforslag til Finansloven for 1937—38 *at* stille Forslag om det paagældende Professorats Oprettelse under den udtrykkelige Forudsætning, *at* Professoratet bortfaldt ved den senest i Januar 1940 indtrædende Ledighed i det nuværende ordinære Professorat i Astronomi. Under 9. December 1936 meddelte Ministeriet Universitetets Rektor, *at* Folketingets Finansudvalg havde givet sin Tilslutning til, *at* Professoratet blev oprettet paa Finansloven for 1938—39 under den ovennævnte udtrykkelige Forudsætning.

Herefter blev der paa Finansloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg A. Sp. 1615—16, under Universitetets Konto A. 2. Lønninger til ekstraordinære Professorer og Docenter optaget Bevilling til Oprettelsen af et ekstraordinært Professorat i Astronomi for Lektor, Dr. phil. Bengt Strömngren og ved kgl. Resolution af 17. Maj 1938 blev der meddelt Dr. Strömngren Ansættelse i Embedet fra den 1. April 1938 *at* regne.

o. Omdannelse af Lektoratet i Matematik til et Lektorat i Matematik og rationel Mekanik, Forhøjelse af Lektorhonoraret og Dr. phil. David Fogs Beskikkelse (Genbeskikkelse) som Lektor.

(J. Nr. 338/37 og 209/38).

Under 12. Februar 1937 indgav Professorerne i Matematik, Dr. phil. J. Hjelmslev, Dr. phil. N. E. Nørlund og Dr. phil. Harald Bohr følgende Andragende:

Undertegnede Professorer i Matematik ved Københavns Universitet tillader sig herved *at* andrage om en Bevilling paa 1200 Kr. aarlig til Forøgelse af Lønningen for Lektor, Dr. phil. David Fog for derved *at* muliggøre, *at* det Arbejdsomraade, der er henlagt under hans Lektorat, og som for Tiden omfatter Undervisning i Geometri og

Øvelser i geometrisk Tegning med dertil hørende Eksaminer ved Forprøven ved Skoleembedseksamen, for hvilket Arbejde han oppebærer en aarlig Lønning af 2400 Kr. udvides saaledes, at det fremtidig fra 1. September 1938 at regne, ogsaa omfatter Rationel Mekanik til Forprøven ved nævnte Eksamen.

Sidstnævnte Undervisning er hidtil foregaaet paa den Maade, at Universitetets Studerende har haft Adgang til som Gæster at deltage i Forelæsninger og Øvelser over Rationel Mekanik paa den polytekniske Lærestalt, samtidig med at Professoren i nævnte Fag ved Lærerstalten velvilligst uden Honorar har paataget sig at afholde Eksamen i Faget ved Forprøven ved Skoleembedseksamen. Ved de i de senere Aar foretagne Omlægninger af Lærestaltens Undervisning har der imidlertid vist sig saadanne praktiske Vanskeligheder ved at faa Universitetets Læseplan til at passe ind i Lærestaltens Læseplan, at det i Øjeblikket ikke lader sig gøre at fortsætte planmæssigt med den anførte hidtidige Ordning. Hertil kommer, at Indretning af en særlig Universitetsundervisning i det paagældende Fag med de særlige Krav ved Uddannelsen til Skoleembedseksamen for Øje sammen med den allerede bestaaende særlige Undervisning i Geometri ogsaa er fagligstærkt begrundet. En Forening af Undervisningen i Geometri og Mekanik paa een Lærers Haand vil give værdifulde Muligheder for en langt mere tilfredsstillende Ordning af det samlede Undervisningsstof inden for de to Fag, samtidig med at der for de Studerende vil kunne ventes betydelige Fordele med Hensyn til Arbejdstidens Økonomi.

Undervisningen i Rationel Mekanik paa Polyteknisk Lærestalt omfatter for Tiden 4 Semestre med henholdsvis 2, 2, 3 og 2 Timer, hvortil yderligere kommer 1 Time til Opgavegennemgang i hvert af de 4 Semestre. Den særlige Universitetsundervisning, som tænkes indrettet i Henhold til ovenstaaende Andragende, vil kunne gennemføres i 2 Semestre med ialt 3 Timer i hvert Semester. Den tænkes henlagt til det sidste af de to Aar, der efter Studieplanerne udgør den samlede Studietid til Forprøven, saaledes at den første Gang gennemføres for de Studerende, der paabegynder deres Studium 1. September 1937 i et Kursus, der paabegyndes 1. September 1938.

I Henhold til ovenstaaende Motivering tillader vi os da at andrage om, at Lønningen til Lektor, Dr. phil. David Fog fra 1. September 1938 at regne forhøjes med 1200 Kr. aarlig fra 2400 Kr. til 3600 Kr.

Efter at dette Andragende, som var anbefalet af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, var blevet indsendt til Ministeriet med Tilslutning af Universitetets Rektor og Kurator, blev der paa Finansloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg A. Sp. 1617—18, under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. optaget en Bevilling paa 3600 Kr. som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 3600 Kr. aarlig til et Lektorat i Matematik og rationel Mekanik ved Universitetet til Afløsning af det tidligere Lektorat i

Matematik med aarligt Honorar af 2400 Kr., og under 14. Maj 1938 blev Docent ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Dr. phil. David Fog beskikket (genbeskikket) som Lektor i Matematik og rationel Mekanik ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1938 at regne.

p. Oprettelse af et Lektorat i Palæontologi ved Universitetet og Inspektør ved Universitetets mineralogiske Museum, Dr. phil. Christian Poulsens Beskikkelse som Lektor.

(J. Nr. 263/37 og 210/38).

Som meddelt i Universitetets Aarbog for 1936—37, Side 68, fritog Ministeriet under 14. Juni 1937 forhv. Inspektør ved Universitetets mineralogiske Museum J. P. J. Ravn efter Ansøgning for det ham overdragne Hverv at holde palæontologiske Forelæsninger for de naturhistoriske Studerende, og bifaldt, at Honoraret for det paagældende Hverv, 1500 Kr., fra den 1. September 1937 at regne og Finansaaret 1937—38 ud tillagdes Inspektør ved Museet, Dr. phil. Christian Poulsen for Overtagelse af den paagældende Undervisning i Palæontologi.

Dette skete paa Grundlag af følgende Indstilling af 17. Maj 1937 fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet:

I Anledning af, at Inspektør J. P. J. Ravn har indsendt Anmodning om fra Udgangen af dette Semester at blive fritaget for den af ham besørgede Undervisning i Palæontologi skal Fakultetet udtale følgende:

I 1904 tilstodes Inspektør Ravn et Honorar paa 600 Kr. for at holde palæontologiske Forelæsninger i to ugentlige Timer hvert andet Halvaar. Dette Honorar er senere flere Gange blevet forhøjet og omreguleret og er nu 1500 Kr. Foruden de nævnte Forelæsninger indbefatter Undervisningen ogsaa Øvelser i Bestemmelse af Forsteninger, hvorved Timetallet, da Eleverne maa deles i flere Hold, bliver væsentlig større end det nævnte, og hertil kommer endda, at Ravn ogsaa holder specielle Øvelser for Hovedfagsfolk.

Hele denne Undervisning er et integrerende og nødvendigt Led i de naturhistoriske og geologiske Studerendes Uddannelse, og Fakultetet maa derfor lægge Vægt paa, at den kan fortsættes uden Afbrydelse. Inspektør, Dr. phil. Chr. Poulsen er i alle Henseender fuldt ud kvalificeret til at besørge denne Undervisning, da han har særdeles fyldige Kundskaber i Palæontologi, ligesom ogsaa hans videnskabelige Produktion er meget betydelig og almen anerkendt.

Fakultetet skal derfor, i Henhold til ovenstaaende, anmode om, at Honoraret for Afholdelse af palæontologiske Forelæsninger, 1500 Kr., fra 1. September d. A. overdrages til Dr. phil. Chr. Poulsen.

Foranlediget ved denne Indstilling fra Fakultetet androg Universitetet tillige om, at der paa Finansloven for 1938—39 blev oprettet et Lektorat i Palæontologi ved Universitetet med et aarligt Honorar af 1500 Kr. Herefter blev der paa Finansloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg A. Sp. 1617—18, under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. optaget en Bevilling paa 1500 Kr. aarlig til Honorering af en Lektor i Palæontologi ved Universitetet og under 21. April 1938 beskikkede Ministeriet efter Universitetets Indstilling Inspektør, Dr. phil. Christian Poulsen som Lektor i Palæontologi ved Universitetet for 3 Aar fra den 1. April 1938 at regne.

q. Oprettelse af to nye Amanuensisstillinger ved Universitetet.

(J. Nr. 465/37).

Under 25. November 1937 tilskrev Universitetets Rektor Universitetets Kurator saaledes:

Som det vil være Hr. Kuratoren bekendt, blev der paa Tjenestemandsløven af 31. Marts 1931 i Universitetets Afsnit under § 577 oprettet en ny Lønningsklasse, betegnet som Amanuenser ved Universitetet med Lønning 4800 Kr. aarlig, stigende hvert 3. Aar med 600 Kr. indtil 6600 Kr. (Amanuenser fandtes dog allerede tidligere ved Museerne og Botanisk Have, men med en lavere Lønning). Den nye Lønningsklasse, som ligeledes blev indført ved flere andre højere Lærestalter i København, blev oprettet som Avancementstilling for de faste videnskabelige Assistenten, (derunder Prosektorer), foruden at den var bestemt til at absorbere de tidligere Stillinger som Amanuenser, og hermed blev et fra Universitetets Side længe næret Ønske om forbedrede Forhold for Assistenterne gennemført, selvom man ikke — hvad man gerne havde set — opnaaede fuldstændig Ligestilling med tilsvarende Stillinger ved Statsskolerne.

Da Lønningskommissionen af 11. Maj 1929 begyndte sit Arbejde, fandtes der ved Universitetet 9 Amanuenser ved Museerne, 3 Prosektorer og 21 faste videnskabelige Assistenten ved Institutterne; disse ialt 33 Tjenestemænd samledes under een Betegnelse: faste videnskabelige Assistenten, og af disse Stillinger foresloges i Kommissionsbetænkningen 10 oprykket til den nye Avancementsklasse: Amanuensisstillingen, jfr. Rigsdagstidende for 1930—31, Tillæg A. Sp. 7271—74. Dette betød, at man heller ikke med Hensyn til Forholdet mellem Antallet af

Assisterter og Antallet af Amanuenser opnaaede Ligestilling med Statsskolerne, idet Antallet af Lektorer ifølge den almindelig fulgte Praksis udgør 40 pCt. af det samlede Antal Adjunkter og Lektorer, medens Antallet af Amanuenser kun blev fastsat til lidt over 30 pCt. af det samlede Antal Assisterter og Amanuenser.

Medens man nu siden 1931 paa de aarlige Normeringslove har reguleret Antallet af Lektorstillinger ved Statsskolerne efter Antallet af Adjunktstillinger, som har været stigende, saaledes at Forholdet $\frac{2}{5}$ og $\frac{3}{5}$ er blevet bevaret, har ingen tilsvarende Regulering fundet Sted, for saa vidt angaar Forholdet mellem Assistent- og Amanuensisstillinger ved Universitetet. Det samlede Antal af disse Stillinger er siden 1931 blevet forøget fra 33 til 40, hvoraf stadig kun 10, altsaa nu kun 25 pCt., er Amanuensisstillinger. I Henhold til det anførte maa man betragte dette som en Urimelighed og i det mindste ønske, at det oprindelig fastsatte Forhold $\frac{3}{10}$ og $\frac{7}{10}$ bevares. Man skal derfor foreslaa, at der sker Indstilling til Normeringsloven for Finansaaret 1938—39 om, at Antallet af Amanuenser ved Universitetet (Tjenestemandsslovens § 577 a) forhøjes med 2 fra 10 til 12, og at Antallet af faste videnskabelige Assisterter (Tjenestemandsslovens § 578) nedsættes med 2 fra 30 til 28.

Efter at denne Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet, blev der paa Normeringsloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg A. Sp. 4191, foretaget en Regulering af de paagældende Stillinger, saaledes at Antallet af Amanuensisstillinger blev forhøjet med 2 fra 10 til 12 og Antallet af faste videnskabelige Assistentstillinger nedsat med 2 fra 30 til 28.

Om Ansættelse i de nye Amanuensisstillinger se foran Side 37.